

308355 వ త్రి దినము వ్ర క టిం వ (బడు ను.

VOL. I. } చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 21 వ తేది సోమవారము } No. 246
నంపుటము ౧ } ఆ సందనామ సంవత్సర పుష్య శుద్ధ చ వితి ర. } సంచిక ౨౪౬

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

వ్రతినారము కలకు కలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును. నాయువు పోట్ల బాపును.

చార్మపు నొప్పుల బారడోలును. పోట్ల పోగొట్టును

వనమూలికలచే హింమా చేశమందు

తయారు చేయబడు మంచిమందు.

మనాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

కంచభాగవతి చూచి గొప్ప మోక్షము గలుగదు

అమృతంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో బొంబాయి. లేక, 6, 7 రంబి కెట్టిబి, వాట్టి బుత్తన్. మద్రాసు.

కస్తూరి.

విష జ్వరములకు, కలరాకు, సుంధికి, బాలింతగోగములకు, వాతములకు, చిక్క బిడ్డల జబ్బులకు శుష్టికి కస్తూరి యావయోగ మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము లెప్పు రియమగుటచేతను నరసర సమయములందు దొరకుట ముష్కరము. మా డిపోయిందలి కస్తూరి, యందెర వర్ణము లేనియును శేర్పబడవు. ఇంతరకకు మాతావు నుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనిన వారొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కఠిర కస్తూరిని గొని మోసపోరు. కులం 1-కి రూ. 30-0-0.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

కులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

కులం 1 కి రూ. 5-8-0

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-5-0. 12-కి 3-8-0

మా తామర తైలము ఒక్కడెట్లా ను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి టిసికొన వచ్చును.

ఆ నేకసంవత్సరములు, మానములు వాడవడినవారు దీనివలన కత్తికామే శుభము పొందిరి. హా! నిద్రపట్టక బలబలమునుండు ఆకస్మిక వానినైన నడవ. అమృతంజనం డిపో, నెం. 109, ఫోటో బొంబాయి. లేక, 6 & 7, రంబి కెట్టిబి, మద్రాసు.

అత్తల ఆర్థాటమున కొంపని కొండ్ర ప్రసాదము.

1914 సం॥ డిసెంబరు 31 తేది లోపల అర్థవా సంప్రసాద ముచితము.

మేమిదనఁజాలా వైపు ప్రకమును ప్రతివరుసము నందు నుండునటుల పంచివేట్టుటకై ఒక్క అణా తపాల బిళ్లకు పంపువారి కచితముగా పంపుదుమని ప్రయత్నించుచుంటిమి. నీవసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థవా బిళ్లకు పంపువారికి ఈడిసంబరు 31 తేదినఁజూడ చితముగా పంపుదుము. ఈతరువాతనున్న ధాచేయకుదు. ఏకోపియా ముద్రచిత్రమునకై డిసెంబరు 31 లోపుగ పేరును రిజిస్టరుచేసి, మిమ్మరికి ఒక్క అణా భాగము తపాలబిళ్లకు లో 0-10-0 వ పంపుదుము. ఇది మూడు భాగములుగలది. కొండ్ర ప్రసాదము కొడ ముద్రచిత్ర ప్రకటనను, అర్థవ కార్థము సంపాదము.

విజనామా:— సుసీరియరు వాచ్ కంపెనీ. పోస్టుబాక్సు 167, మదరాస్

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవ రత్న

దీని ప్రభావమత్యద్భుతము. త్వరపడును. 1 సంచిక వెల రూ 1-8-0 లు మాత్రమే పోస్టేజీతోనహా. యీ రత్నముక్క ప్రభావమును గూర్చి ఆ నేతులు మాకు మంచి అభిప్రాయములను పంపియున్నారు. వారిలో ముఖ్యమయిన అభిప్రాయము. డాక్టరు ఎమ్. ఎన్. కాశ్మీ. ఏ. వి. డి. గారి అభిప్రాయము.

"Ynor Sanjeevi is found to be of great use to me. Its effect in my case is indeed magical. Now I am successful in things in which I am very unfortunate and I am recommending it to all my friends"

Yours faithfully,
(Sd) Dr. M. N. Sastri A. V. D.
Manager, N. R. S. Ayurvedic Dispensary,
Kamalapuram (Cadapa Dt.)

Apply at once to:—
P. Raghava Janardhana Rao,
Mesmerist, ONGOLE
పి. రాఘవజనార్దనరావు.
మెస్మరిస్టు, ఒంగోలు.

నల్లభీమ పాక శాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిఫ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే చేపనాగరి భాషనండి తర్జుమా చేయబడినది. 3 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు ఆ నేకవిధములైన అన్నములు, చిత్రాన్నములు, చేయఁజేయుముగలను. 2 భాగముందు ఊరగాయలు పచ్చడ్లు కోరిందిలెం ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన ఆ నేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలు చేయు క్రమముగలదు. వేరేల, శివీగ్ పాకమునకు కావలసిన యాచిత్రుగలదు. ప్రతియింట నుండఁజేసింది.

240 పేజీల గ్రంథము. క్యాలికో టైండు ప్రతి 1-కి ధని 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులతో 1-11-0. పగటియందు చేయి కృషినింబు చెప్పిన ప్రహ్లాదేశపు పదతియొక్క విస్తోదో కథలు.

240 పేజీలు. కేసు కాగితములు, క్యాలికో టైండు ప్రతి 1 కి ధని 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టు ఖర్చులతో 8-0-0. మాలిలాసము:— మధురవాణి పుస్తకాలయము, 25, న్యూక్వార్టర్స్ వీధి, మద్రాసు.

శృంగార నైషధము.

దీనికి మూలము 'నైషధం విద్యదోషధమ్' అను శ్రీహర్షుని సంస్కృత నైషధము. దీనికి కర్తవ్యా కవి సార్వభౌముడగు శ్రీ నాగుడు. ఆ నైషధమునకు నిది చక్కని తెనుగు. తెనుగు మాత్రమే కాదు; (మూలమునలి) రసము పోషించియు, నలంకారము భూషించియు, (నాచిత్యం బాకరించియు, ననాచిత్యంబు పరిహరించియు) నన్నట్లు నా కవి చొక్కపు మెలుగు. శ్రీ హర్షుని నైషధమునకు శ్రీ నాగుడు తెనుగు శృంగారముగలచే నిది శృంగార నైషధమయ్యెను. కవిచక్రవర్తి లెక్కతో కవిత్వామృతరసములును గలసి, వెలసియున్న యీ కావ్యనర్మమందలి రసభావ పుష్టియు, అర్థవమత్కృతియు, వ్యవహారైతిత్యమును అసంపూర్ణములు. ప్రాచీనతలను బరిశీలించి చెక్కగోషములను సవరించి యొక్కొక్క పద్యమునకును గద్యమునకును టీక, వ్యాఖ్యయు, ఉదాహరణయు, వ్యాకరణము, నిఘంటువు మొదలగా నందండు వలయునని యెల్ల ప్రాయశః యుచ్చి. చేతికిమిడిక గానున్న చిన్ననైషా, మేలికాంతయుల సాంప్రద పుములు, మంచి కాలికో టైండు, ప్రికిం గలవు.

వెల అంచెకొలిచినా రు. 8-8-0.

కలయనారణ్య:—

ఆర్. మేకేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ,

అంబా ముద్రాలయము, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమం
గ్రంథము.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ
గోచరము.

అర్కములను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది ఆరిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలకముండియు అర్కములను నుపాయములను ఆయుర్వేదమున బోధనామాన్యమును నివృత్తిపరము పద్ధతులను, ఔషధములను వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కములు సామాన్యవైద్యము గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు లేనివిగాని మూలకలే గాక యాసాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారమునందున దీనికి సరళముగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

మొదలు. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 3-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదపరిశ్రమ.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. శేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇవి ఆయుర్వేదము 1915
5. కల్పశింశుము.	" 0-4-0	10. కుశుత సంహిత.	వస్త్రీకర్మము మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజీ వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాధికారి:—
12, తంబుకెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి. 156, బ్రాహ్మణ్యం. }
55, ఆచార్యుల వీధి, ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. టి. మధురాన్.

మాన్యత చందాదారులకు మాధవనిదానము కప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయికి నాలుగంటా రేగింపి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం డిపోజిట్ మాధుర్యాభ్యుపయోగముల మందులను గొనిన వారలకు విచిత్రము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-1-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము
అన్ని నోషులకు సిద్ధాపదము. *

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-3 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహిని తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-3 0-12-0	వెల డబ్బీ 1-3 0-6-0 డజను 1-కి 3-8-0	డబ్బీ 1-3 0-2-0 డజను 1-కి 1-2-0

డి. డి. అర్పులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్ల విక్రయింపబడును. మంజు. కేటలాగు ఉచితముగ పంపుడును.

అమృతాంజనము డిపోజిట్
10%, ప్రేరేపకం, ఛార్జ్, బొంబాయి. వెం. 6-7 తంబుకెట్టివీధి, మధురాన్.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలకల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిపొందినది. ఇప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. పదియేడెట్లుగా దేశమునందంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నోషులు సయితము శోగలవు. ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో
సామ్య తిరుగ నియబడును.
100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.
పోస్టాభివృద్ధులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
సమృద్ధిమయిన మందులుండునకు కలవు.
కేటలాగు ఉచితముగ పంపుడును.
టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము.

[పద్య కావ్యము.]
వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామములతో బోదినదో మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండే? కులభేదములేకలిగి? ధర్మము లేవ్వడెట్లు మాతృ నొందె? ఆచారవ్యవహారము లేట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు విషయము లేన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సుగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు ఒక్కొక్క భాగములు. ఇక్కాలపువాడు. బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్య నిత్యము ముందెట్లుండెనని యూహించి సీతపతిచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గోష్ఠవాసీ గ్రంథముపై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడి నిందు క్యాలికో లైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 6-0-0 కర్పణలు చేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాసుకొన్నాను.
(4-12-14.) జనమంచి శేషాచార్యు,
తెలుగుపండితుడు, మృణాళిపత్ వ్రాసాల్కలు, కడప.

బేగం సా హి షా వ్.

ఈనూతన గోమ సంహార ఒకటూరి ఉపయోగించుట కలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు గోమమును చెడుపులేక శుభముగాను యెటువంటి హానియులేకయును వాడవలె కలుగును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి.
వెల 8 లిల్లలు పెట్ట 13 రూ 1-0-0 వి. పి. భర్త 4 అణాలు 8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలాకర్పణ 0-6-0
వలయువారు:-ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ
వెం 6 బండరువీధి మధురాన్

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవకూర్పు.
“మృతమతియైన యాంధ్రకవి ధూర్జటి కలుగుల కెట్లు కల్గెనో, యతనిత మధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే శ్లాఘింపఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ గతించి వెదయక్షురములతో ఆంధ్రవాత్మికి రామాయణమును కుభావ్రాణియను నాటకమువలె ముద్రింపఁ బడినది. ఆంధ్రవాత్మికి రామాయణము కృత్రికరలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను కుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తి స్తోత్రమునివలయు గలదు.
గ్రంథము కాల్కిలో వెల 1-0-0 శ్రీకృష్ణకాలిలో 1-4-0
అటు ప్రతులొక్కసారి కొనుగోటికి 1 0-0 కు 0-4-0 వ. వంతున వ్రోసివేరుము. వలసినవారు.
శ్రీరామజయమందిరము.
తిరువల్లి క్కే.టి. మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

అంటిన్నకొట్టలను జ్వరములు ఫిరంగులు వీటి కొట్టుట
వలన, పట్టణమునకు చాలవచ్చును కదలికవలసి నగును అను
కొను చున్నారు. కాని నలుగురు అనుకొనుచున్నంత సమయము
కలుగలేదు.

యుద్ధరంగమునందొక చిత్రము.

కుక్కపక్షి పుట్టి. చెండవయము జరుగుచున్నది. విశాలమగు నా దేవులయందును పచ్చనివైరులలోనిండియున్న పొలములు దృశ్యవరములగుచుండెను. ఆ పొలముల కావల కేలనాటును అరవైలు దూరములో కాలకవహం యులు కావచ్చుచుండెను. దివ్యులనుండి వినవచ్చుచున్న ఫిగం గుల్గన్న తప్పు ముఠ యెట్టి శబ్దము నారాత్రి నిశ్శబ్దము భంగ పడదుటలేదు. వానుసంచారమునూడ మాన్యమై నిశ్శబ్దమై యున్న యావిశాల ప్రదేశమును మరింత ప్రశాంతము చేయుచుండెను. పొదలచాటున నేర్పచ్చనివహించు నిశాసమీరుడు నూడ నాకాశగ్రాహియందు శాంతభావమునే చాల్చియుండెను. అక్కడక్కడ పొలములలో కృషికులు యిండ్లను నిర్మించుకొనిరి. సమీపమునందు విశాలాకాశమున, సముజ్జ్వల కాంతిలో వృక్షం కలు మెరయుచు ముగ్ధభావమును చాల్చి యావిశాహృదయముయొక్క గభీరతను వెల్లడిచేయుచుండెను. ఆ సమయమునందొక రక్షకభటుడు కందకపార్శ్వమున చేతి లాగి తుపాకి నానుకొని కూరుచుండెను. అతని సమీపమున సాంతు నిదురించుచుండెను. కందకములలో నైసికులు నిద్రించుచుండిరి. రక్షకభటుని కనుదమ్యులనుండి సముజ్జ్వల తీక్షణ్యములు వెదలుచుండెను. ఆవిశాలమైన మైదానమాతని తీక్షణ్యములలోనిండిపోయి కాలకద్యేషమును నూచించుచుండెను. ఏమరుపాటుననానిశాసమయమున సందుచేసికొని దివ్యులనుండి కొండచాటునుండి, శత్రువులు మీద పడకుండ నతడు కనపెట్టుకొనియుండెను. పొలములలో చెదరియున్న కృషికుల యిండ్లవైకూడ నాతడప్పుడప్పుడు తన దృష్టిని ప్రసరింపజేయుచుండెను. అయిండ్లలో నెవరునులేరు. మాన్యమై యుండెను. శత్రువు లాప్రదేశమును ప్రవేశించుటకు పూర్వమే నాకృషికులు తమ కుటుంబములతో ప్రాణరక్షణార్థ మెక్కడకో పారిపోయిరి. ఆ సంగతి వీరపురుషునకు తెలియకపోలేదు. కాని వీరత్రయమునకు ఆభావముండదు కాన మనవీరపురుషుడు నలువైపులను విశేషించి కాలత్రువులను పార్శ్వమును తెప్ప వాల్చుకుండ చూచుచుండెను.

రమారమి జామరాత్రి యుండవచ్చును. ప్రభాతకాలము సమీపించుచున్నది. పక్షులింకను తమకులాములను వదలియటకు వచ్చుటలేదు. ఒకప్పుడు జనసంకీర్ణముగనునివాసయోగ్యముగను నుండిన పొలములోని అయిండ్లు పాడుపడియుండెను. అందు జనులెవరునులేరు. నిర్మామవ్యయగ నుండెను. ఆ సంగతులన్నియు రక్షకభటునకు భావమునచ్చినవి. అంతలో నాతడు అడవిపడెను. తోడ నెవరూ - విశాలవదనము వికృతమయ్యెను. ఆగనివిశాల నేత్రములనుండి అగ్నిజ్వాలలు గురియుచుండెను. చూపు లలిచించుటలు లయ్యెను. ఇంచుకనేపురుషునూడ చలించెను. ఒకసారి యెన్నియో భావములు దయించి వికలచిత్తునిగ చేసివైచెను. మరల ఫిగభావమును వహించి మరింత నైర్గమతోనుండెను. అంతట శ్వేతవస్త్రధారియగు నొకవిగ్రహ మెటుయింటి ముందర కనబడినట్లయ్యెను. వెన్నెలలో నావిగ్రహమును మరింత స్పష్టముగ నాతడు చూచెను. ఆవిగ్రహము స్త్రీరూపమున బోలియుండెను. ఆమె గూఢచారియనియు, శత్రువులకు తమగుట్టు బయలుపెట్టుచున్నదనియు నతడు భావించుకొనెను. ఈభావోదయమునతోడో, ఆవిగ్రహము అతనివైపునకు మొగము ద్రప్పి నిలువబడెను. మొగము తనవైపునకు ద్రప్పగనే రక్షకభటుడు తుపాకి చూచుచేసెను కాని, ఆవిగ్రహము తుపాకి తగులకుండ చాటుటవల్లేలేదు. కాగుటై ము ప్రయత్నించి యుండలేదు సరేదా! వైశ్యమును ముందుకు పంపవలసినదని కోరుచున్నదో య న నట్లు చేయి చాచి జర్మను నైసికులను కందకములను చూపింప సాగెను. దీనినంతయుచూచి రక్షకభటుడు విస్మయముపొందెను. విభ్రాంతుడై యున్నవాడు నిలుచున్నట్లయ్యుండెను. కాని ఆవిగ్రహము సుంజేయుట మాత్రమే. తిరిగిజూచుట కందకములను చూపింపసాగెను.

కొంచెము వైశ్యముతెచ్చుకొని నైసికుడువెనుకకులికి, సమీపమున నిదురించుచున్న సాంతుని మెల్లగలేసెను. సాంతులేచి శత్రువేరు చేయుచుండెనని ప్రవ్వింపెను. “జర్మనులుకాదు” అనిద్రవ్య స్వరముతో రక్షకభటుడు సాంతును చెప్పియాచి, చేయిచాచి దివ్యులవైపునకు చూచుచున్న విగ్రహమును కనుపరచెను. అంతటసాంతు రక్షకభటుని చేతి బాసమొకెను. అంతలోనేదోయుక్త భావముచుండు సాంతు గుర్తును వికృతమయ్యెను. తరువాత మెల్లగకందకములోనికి

దిగి, నైసికునొకనిలేచి “బయటకురమ్ము. నిశ్శబ్దముగ నుండుము. తుపాకినితీసికొనిరావద్దు. మనము జర్మనునైసికులను కందకములదగ్గరకు వెళ్లగలమును. ఇట్లుచేయుటెంతయో అపాయకరమయినది కాని ఆపాయమువైపునకు చూచిన సంగతి సందర్భములు నీకు తెలియకలదు” మెల్లగ తెలియపరచెను.

తనతోచెప్పినప్రకారము నా నైసికుడు చూచెను కాని విగ్రహము ఆగృహ్యమైంది. కనపడలేదు. “నాకేమియు కనపించుట లేదు” నైసికుడనెను.

పోనియ్యి, పూర్వచెప్పటకు సావకాశములేదు” అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చి “తెప్పి నెంటును నిద్రనుండిలేపుమని చెప్పెము మేముకెల్లమన్నామని తెలియజేయుము అని రక్షకభటునితో” చెప్పి సాంతును, నైసికుడును మెల్లగబారిరి.

రక్షకభటునితోచెప్పినప్రకారము జరిగినసంగతులను అతడు కందకములోని యుద్ధాంగికి తెలియజేసెను. వాడెద్ద కందకపార్శ్వమున కనిపెట్టుకొనియుండిరి. ప్రాణమువిడిగినది. పావుగంట అయినది. చివరకు అరగంటనూడ జరిగిపోయినది. కాని నాకంతనేపటికిని రాలేదు. తెప్పి నెంటుకు ఆందోళముకలిగి కోపలక్షణము లంకురింపసాగినవి.

నీవు తప్పక అభిప్రాయపడితివి. దేనినోచూచి గూఢచారి యనుకొంటివి, అయితడనెను. కాదు కాదు దేనినోచూచి అనుకొనలేదు. నేనను సాంతుకునూడ చూచితిమి. అని రక్షకభటుడు చెప్పెను.

“సరేబాగు” నే యన్నది. నైసికులనిద్రను లేపుచు వారుకల్లి అయిండ్లను చూచినచెప్పెదరు” అని తెప్పి నెంటు సమాధాన మిచ్చెను.

నైసికులెద్దరు యిండ్లను చూచునిమి త్రము వెల్లిరి. ఒక గంటలో లిగినచచ్చి అక్కడ నెవరు లేరనియు యిల్లుపాడు పడి యుండెననియు తెలియజేసిరి.

మరిపదిమిషములు జరిగి పోయినవి. అంతట యెవరో వచ్చుచున్నట్లు కనుపడినది. సాంతును, నైసికుడును యిద్దరును కందకమును సమీపించిరి. వారి వదనముండలము లుండేకపురతములైనవి. “ఏమిజరిగినది. ఏమిచూచితిరి” అని అడిగిరి కాని వారిసోటివెంట మాటవచ్చినదికాదు.

కొంతనేపటికి, “జర్మనులైసికులు కందకములను వదలి వెట్టిరహస్యముగ వెనుకకు ఒడుగుచున్నారు. మేము చూచి వచ్చితిమి. మేము చూచితిమి” అనిచెప్పగా “నిజమేనా” యని ప్రవ్విందిరి. “అవును నిశ్చయము. జర్మనులు మెల్లగ వెనుకకుపోవుచున్నారని” సాంతు సమాధానముచెప్పెను.

ఈమాటలు చెవిపడినతోడనే తెప్పి నెంటు ముఖమండలము నూర్చి పుల్ల మయ్యెను. “ఇక వారు మనలను తప్పించుకొనిపోవాలని” తెప్పి నెంటు తనసంతోషముతీరునట్లు పలికెను.

అయిదుమిషములలో నైసికులందరు మెల్లగించి ముందుకు వెల్లి శత్రువులమీదపడుటకై సిద్ధముగనుండిరి. కొంతనేపటికి బారులుతీరి జర్మనునైసికుల కందకముల వైపున ప్రాకుకొని పోవుచుండిరి. తరువాత జరిగిన సంగతుల నిచట వ్రాయ నక్కరలేదు. జర్మనులకు శత్రువులు వచ్చుచున్నట్లు తెలియదు. ఏమరుపాటుగ నుండిరి. వా రెవరును సిద్ధముగ లేరు. అప్పుడు వీరు వారిమీద పడిరి. తరువాత తెల్లవారి నది. జర్మనునైసికులు చెల్లాచెదురుగ పారిపోయిరి.

ముందుకు పోయిన నైసికులు కందకములు త్రవ్వకొని అందులో విశ్రమింప వారంభించిరి. సాంతు నైసికులతో నిష్కాంగోష్టిగ మాట్లాడుచుండెను. రాత్రి జరిగిన సంగతులను ఒకరితో నొకరు చెప్పకొనుచు సుంజేచిన కృత్రిమ గురించి చర్చింపవారంభించిరి. “నీవు జర్మనునైసికులను కందకములకు పోయి సంగతిసందర్భములను తెలిసికొని వారు వెడలిపోవుచున్నారని చెప్పినప్పుడు” “దానినే నెరుగుదునని పల్కితివి కదా! దీనిచుక్కమేమి, నీవు దానినెట్లు తెలిసికొంటివి” రక్షకభటుడు సాంతును నడిగెను.

సాంతు రక్షకభటునిచూచియిండువక్త ప్రభావమొకెను అప్పుడు సాంతురక్షక భటునితోనెట్లుచెప్ప వారంభించెను. “1870 వ సంవత్సరపు యుద్ధములో నొకసంగతి జరిగినది. అందుకుటులు మాత్రంజే చెప్పెను. నీవునిన్న రాత్రిచేసినట్లు (నే మాత్రంజే ఆయుధములో నొక రాత్రి కందకపార్శ్వమున కూర్చుండి కాపు కాయుచుండెను. కొంతసేపయినా నొక కృషికుని యిల్లుండెను. ఇట్లుండగా నాకన్యకముగ నొక యౌవనస్త్రీ బయటకువచ్చి యింటి ముందుకు నిలువబడెను. ఆమెను చూచుటతోడనే నా తండ్రి యతేతనుడేపోయెను. ఆస్త్రీని మాత్రంజే తెలుగును. జర్మను నైసికు లిమెరు మానగలముచేసిరి. ఆపరిణమము సహింప బాలక నామె ఆత్మహత్యజేసికొనెను. అంతయు చెప్పినదిముల

క్రిందట నామెను సమాధి భేముటకు మాత్రంజే సాహాయ్యము చేసెను. తరువాత మాత్రంజే భయకంఠితుడై యామెను చూచు నప్పుటికి, చేయి నెట్టి జర్మను నైసికులను కందకముల వైపామె చూపించెను. కడచినరాత్రికూడ నిదేవిధముగ జరిగినది. నిన్నరాత్రి యావిగ్రహమును చూచినతోడనే మాత్రంజేచెప్పిన సంగతులు జ్ఞప్తికి వచ్చినవి. జర్మనులేమి చేయుచుండినది చూచుటకై వెంటనే బయలుదేరితిరి. నిశ్చయముగ మనసేలను నడిపించి జర్మనులమీద పడవలసినదనియే యావిగ్రహము యొక్కయభిప్రాయము”

“యాతంజే యెక్కడనున్నాడని నైసికుడొకడు ప్రవ్వింపెను.

“నేను ఆసంగతినే చెప్పడలచి నాను. ఈప్రాంతము ననే ఆ సంగతి జరిగినది. నేను సంగతి సందర్భములను విచారించితిని. నిన్నరాత్రి మనముచూచిన కృషికుని గృహమిదియనియే తేలినది. నిన్నరాత్రిచూచిన విగ్రహము ఆకృషికునికుమార్తె. ఆమె 1870 వ సంవత్సరములో చని పోయినది. — డెయిలీ మెయిలుపత్రిక.

గంధస్వీకారము.

సాత్రాజిటియము:—శ్రీయుత బలికేరల్లి శ్రీకృష్ణ కాంత కవికృత నాటకము. కథ శృంగారకావ్యసంబంధము. మార్కట భాగవతము. నాటకమున కనసరమగు కొన్ని కల్పనలు గలవు. కవికి సంగీతజ్ఞానము బాగుగా కలదుటకు నాతని పద్యముల పోకడయే నిదర్శకము. కొన్ని మిక్కిలి మనోహరమైన పద్యములు గలవు. భాగవతము, ప్రభావతీప్రద్యమును, వసుదత్తత్రయ ఫక్తిని అట నట వ్రాయబోయి కవి కొన్ని యిక్కట్లుల పడినాడనుట విదితము. సాధారణమగు జాగ్రత్త తీసికొని యుండినయెడల చొచ్చియుండ నేరని వ్యాకరణ తాపముల కెవమిచ్చుటమాత్రము కొంచెము విచారకరము. కథాసందిధానమును పాత్రపోషణమును అన్ని సాధారణాంధ్ర నాటకములందు వలెనే యున్నవి. టెల 0-14-0.

జగన్నాటక విలాసము:—వేమనపద్యములలో నూరింటికి నిది విపుల వ్యాఖ్యానము. పురాణ శైలిలో వ్రాయబడినది. కర్త శ్రీగవరాజు నూర్యనారాయణశర్మ. వేమన కవి వ్యాదయము నెరుగగోరువారు దీని జదువుట యుపయోగకరము. వెల వేమనపద్యము. భగవద్రహస్యము చేయబడినదనియు లోకంబున ధర్మాత్ములు ఈగ్రంథముల వాక్కునపహరింపక భగవద్వీతిగా ప్రయరించి వ్యాపింపజేయవచ్చుననుటచేతను ఒకచేత నిది యుచితముగా పంపబడునేనా. గోదావరితల్లి పాశ్చర్యపూడిలోని ఎర్రమిల్లి కెంకట బంగారు రావుగారికి వ్రాసినచో వివరములు తెలిసికొనవచ్చును.

నంగవిజేత:—ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథములవారి 14 వ కుసుమము. శ్రీరమేశచంద్ర దత్తునిబంగారీకుండి శ్రీ. డి. వేంకటాచార్యులవారు కన్నడమునవ్రాయగా దానిననుసరించి వేంకటపార్శ్వతీర్థకవులు తెలిగించిరి. ఏరుషీకలో శిష్యునట్లు కథాసందర్భములు మనోహరములై కల్పనలు పాతకవృద్ధయంగములై చెబువారుచున్నవి పాత్రప్రకృతి పరిణామగణ ప్రవర్తనాభావణ విశేషములు యభోచితములు. వెల 1-5-0

బహుశి హిస్ట్రీ:—అను జ్ఞానసాగరము:—హైదరాబాదు రాజ్యములోని సాకునలి, అల్లుడగము మొదలగు సంస్థానముల తాలూకాదారు గారగు చాల్సీవిక్ అఫ్ఫర్ అలీసాహెబుగారి విరచితమయిన ఉర్దూములమునకు నిది తెలుగు. ఇందు హిల్దూ, అరబీ, పార్సీభాషలలో ననువాదించబడిన స్టాక్రటీసు, పేటో, సాలిక్, అరిస్టాటలుమున్నగు సుప్రసిద్ధప్రాచీన తత్వజ్ఞుల వాక్యజాలము విషయానుసారముగా పొందుపరచ బడియున్నది. మహానభావుల భావము లొకచోట చేర్చిచదువరులకు నొదవించుట ఫలప్రదము కాదని యెవరందురు? బొంబాయి, అలహాబాదు బంగారములలో నీగ్రంథము బహుమానరూపమున మిలలిచ్చుటకును పుస్తకాగారములలో నిడుటకును అంగీకరింపబడి యున్నదట మైసూరు సంస్థానములో పతనాగ్రముగా నొనర్చబడినదట. పఠనీయ గ్రంథముగా నుండలేదనినను లేకున్ననుపుస్తకాగారముల నుండలేదనినది చెప్పవచ్చును. వెల 8 అణాలు.

భామినీ గ్రహణ దర్పణము:—ఈగ్రంథము పూర్తికాకముననే ఈ భార్యసానమునకు విమర్శనాగ్రము పంపబడెను. భామినీగ్రహణ చరిత్రమును, శాస్త్రానుసారమైన తల్లికాని వేదనమును విషయముగాగల యీగ్రంథము సాంస్కృతిక పరిభాషా పదభూయస్థ మైయున్నది. ఆపరిభాషా పదముల ప్రక్కనున్న యాంక్షేయపదములను తెలియనివారికి సాంస్కృతికపదముల యర్థము స్ఫురించుట కష్టము. ఇది భామినీపమేకాని గ్రంథకర్త కాదు. కొంతకాలమునకుగాని యీ పరిభాషాపదములు పరిపాటికా నేరవు కొన్ని సల. మలం దాలగ్నేయకదములే యాంధ్రాక్షరములతో. నువ్వయోగంపంబడెను. అన్యభావిషయము చక్కగా వివరింపబడిన దుడయే చెప్పవచ్చును. ఇట్టి శాస్త్రీయగ్రంథ రచన యింక ప్రపథతికలవడి యభివృద్ధి గావలసియున్నది.

ప్రాచ్యలిఖితపుస్తకాగారము.

(కాల్డేహర్ గోపాలరావు గారు)

గ్రంథ ప్రకటనము.

గ్రంథప్రకటనము, గ్రంథవ్యాపన కార్యక్రమముగా చేయవలయునని ప్రత్యేకించి ప్రకటించబడిన విషయము. ఇది యొక ప్రత్యేక ప్రభుత్వాజ్ఞ ననుసరించి నిర్వహింపబడుచున్నది. ఆ ప్రభుత్వాజ్ఞ బహిరంగపఱచబడక పోవుటచే, అందే మున్నుదో తెలిసికొనుటకు వీలు లేదు. వివరపురాతన గ్రంథములను సంపాదించి శుద్ధపఱచి ముద్రించి ప్రకటించు వారికి ప్రభుత్వమువారు ద్రవ్యసహాయమునీయు నేర్పాటు కూడ నొకటి కలదు. దీని ననుసరించియే రాజధానికళాశాల యందు ప్రాచీనోపాధ్యాయుల డిగ్రీ మహానుభావోపాధ్యాయ ప్లామినాథయ్యగారు మొదలైనవారు విశేషలాభమును పొందియున్నారు. ఈ యేర్పాటునకు పూర్వోక్తప్రభుత్వాజ్ఞ యాధార మగునో కాదో తెలియదు కాని, ఈ యేర్పాటువలన గ్రంథప్రకటన సందర్భముందు ప్రజలను ప్రోత్సహింపజేయుటయే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ మని మాత్రము స్పష్టపడెడిది. ఇట్టి పరిస్థితులలో గ్రంథప్రచారకులకు నుంచుమిది పుస్తకములను సంపాదించి సమకాలీనులకు ప్రధానోద్దేశముగాగల యాపుస్తకాలయము, గ్రంథప్రచారకుల వ్యాపారమునకు పోటీగా, తానే గ్రంథప్రకటన కార్యభారమును వహించుట సమంజసము కాదు. పూర్వోక్తప్రభుత్వాజ్ఞ మూలముగా లభించెడి ధనముతో మాత్రమే యీ గ్రంథప్రకటనకార్యము నిర్వహించబడుచున్నది. దీనిని గుఱించి యంతగా విమర్శింపవలసిన పనియొండదు. కాని, యిందుమించు పుస్తకాలయోగ్యుల లండనును విశేష కాలమీ కార్యమందే వినియోగింపబడవలసినవృత్తు విచారకరము. ఇట్టి యీ గ్రంథప్రకటన కార్యమునెడ చూపబడుచున్న యన్యధాసామర్థ్యోత్సాహమే కారణము కానియెడల, నలయునంతకుంటే నెక్కువమంది యోగ్యుల లున్న సంస్కృతమునందు వైతము, గ్రంథసంపాదనము జీర్ణపుస్తకోద్ధారణము డిప్లొమ్యా క్యాటలాగు మొదలగు పుస్తకాలయప్రధానకార్యములన్నియు చక్కగ సకాలమున నిర్వహించబడుటకు కారణాంతరము కావలసివచ్చును. ఈ గ్రంథప్రకటనకార్యమునెడ చూపబడుచున్న యధికప్రీతివలనగానే, దేశభాషాపండిత (వర్నాక్షర్ల మున్నీ) స్థానమున సంస్కృతైకవేత్త యగు గ్రామ్యయేటును నియమించుట గాని యుండవచ్చుట గాని యసంభవము. ఏతత్కార్య తత్పరత్వమున గానున్నచో, వాంఛితావస్థానాదవశ్యకమని కల్పించిన పదవిలో నాంధ్రానిభిజ్ఞుడగు సంస్కృతపండితుని జెచ్చివేట్టుటకు హేతువుండదు. “అనాదరింపబడెనుడ, దనాదరింపబడెనుడ” దని ప్రభుత్వాజ్ఞ యొకమూల నుద్ఘోషించుచున్నను, వివిధదేశభాషలనును ప్రతినిధ్యము లభించునట్టి రాష్ట్రముచేయక, యిందుమించు పూర్వము క్రొత్తగా నేర్పిన యోగ్యులములం దెల్ల నటించుకలకును సంస్కృత మాత్రవేత్తలను నియమించుట కూడ నీ యసాధారణ కార్యమందలి గౌరవాతిశయములననే యని యూహింపబడియున్నది. కాని నాంధ్ర మరేమి కారణము కలదు? అనాదరికముగ నొక యింగ్లీషువారును సంస్కృతైకవేత్తలగు నిర్వహణ గ్రామ్యయేటు లై ప్రేరేపణలను నియమించుటకు కూడ ప్రకటనైకతత్పరత్వమే కారణముగానుండునో మోయనిసంశయింపవలసి యున్నది. ఇంత యసత్యదాయకముగా తోచుచున్న ఈ గ్రంథప్రకటన కార్యము పుస్తకాలయ కార్యక్రమముతో పాటు నిర్వహించబడవలసినవృత్తు కడుంగడు శోచనీయము. అది యైన విశేషముగ జరగుచున్న దని సంకల్పించుటకు కూడ వీలు లేదు. సంవత్సరమున కొక పుస్తకమో సగముపుస్తకమో ప్రకటించబడిన నేమి లాభము? ఇందులో మతియొక విశేషముగలదు. బొంబాయిలో ప్రకటించబడిన కార్యములముద్రితమై తత్కార్యములూ న్యాయులచే (స్వలాభార్థము) ప్రకటించబడు నిమిత్తము పూర్వ మొకానొకప్పుడొక సంస్కృత గ్రంథము పుస్తకాలయోగ్యులచే నిర్దేశపఱచబడి వారికి పంపబడినట్లొక ప్రతిసాంవత్సరిక కార్య నివేదన గ్రంథమును నిరూపించబడి యున్నది. ముద్రణమునకు గ్రంథమును సిద్ధపఱచుట స్వల్పకార్యము కాదు; ప్రతివిలేఖ నము సంప్రతికరణము శుద్ధపాఠాన్వేషణము పాఠభేద నిరూపణము ప్రమాదజనిత స్థానిక సంస్కరణము మొదలగు ననేక కార్యములు కావలసియుండును. విశేష వ్యయ ప్రయాస సాధ్యమగు నిట్టి యసాధారణ కార్యము రాష్ట్ర సంబంధమైన నను లేని పూర్వోక్త కార్యముల నిమిత్తము పుస్తకాలయోగ్యు

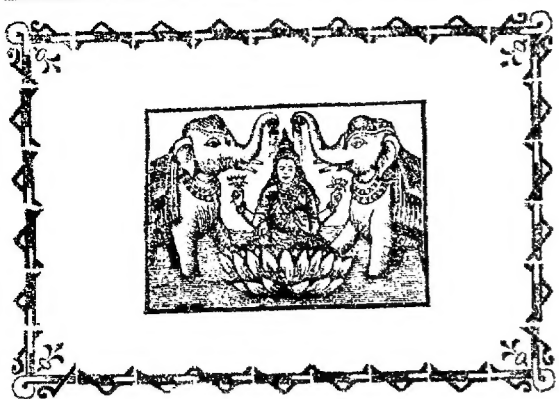
గులచే ప్రేరేపించబడిన ప్రభుత్వాజ్ఞ ననుసరించి సాధించబడుట సమంజస మగునే, ఆ ప్రభుత్వాజ్ఞ యాధారముగా గ్రంథప్రకటన సందర్భమున దేవిధమైన “వై”జేటు” కార్యము పుస్తకాలయ వ్యయప్రయాసముల మూలమున గావించబడెనుగాదో తెలియకున్నది. ఈ యసాధారణపద్ధతి తదనంతరము నిలిపివేయబడినట్లు ప్రత్యేక నిర్దేశము లేదు. ఇటీవల ప్రతిసాంవత్సరిక కార నివేదన గ్రంథములు బహిరంగపఱచబడవలయుననుటచేత, ఈ పద్ధతి ననుసరించి మతేమేమి కార్యములు గావించబడెనో చెప్పటకు వీలు లేకున్నది. గ్రంథప్రకటనకార్యము ముద్రణము గ్రంథమును సిద్ధపఱచుట మాత్రముతో ముగియునది కాదు. గ్రంథములు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడునెడల, ముద్రాపకుల ప్రమాదాలవలన గలిగెడి దోషములను గూడ పుస్తకాలయోగ్యులచే సంస్కరింపవలసి యుండును. సాధారణముగా భాషాంతరీకరణ వ్యాఖ్యాన రచనాది విశేష కార్యములు వైతము గ్రంథప్రకటనసందర్భముందు పుస్తకాలయోగ్యులచే నిర్వహించబడుచుండును. ఇందువలననే సంవత్సరమున కొక పుస్తకమో సగముపుస్తకమో మాత్రమే ప్రకటించబడవలసి వచ్చుచున్నట్లున్నది. విశేషములో మరియొక విశేషము. ఇండాంతరవాసు లెకో యెక్కడకో యేదో గ్రంథము పోకటించబడినచో, అట్టి గ్రంథమును సంస్కరించు కార్య భారమును కూడ ప్రభుత్వమువారి కే నొకప్పుడు పుస్తకాలయోగ్యులచే వేట్టుచుండును. గ్రంథప్రకటన సందర్భమున గావించబడుచున్న యీ కార్యములన్నియు ప్రయోజనకరములను లోకోపకారకములు ననుటకు సంశయము లేదు. ఏతత్పుణంబున, నన్యధా సాధ్యములు కాని విశేషప్రతిష్ఠాగౌరవములు పుస్తకాలయమునకు సంపాదించబడుచుండుటయు వాస్తవమే. దీని కందఱును సంతోషింపవలసినదే. కాని, పుస్తకాలయ ప్రధానోద్దేశమునకు విరుద్ధమగు పుస్తకాలయ ప్రధానకార్యక్రమమునకు భంగకరముగను నీ ప్రతిష్ఠాగౌరవములు సంపాదించబడెదగినచో యని మాత్రము సందేహింపవలసియున్నది. దేనికైనను మితి యుండవలయును. గ్రంథప్రకటన కార్యము సంస్కృతభాషా సంబంధమున మాత్రము నిర్వహించబడుచుండుట యొక్కటియే యిప్పటికి మితిగా తోచుచున్నది. పుస్తకాలయముయొక్క కార్యక్రమ సర్వస్వమును సంస్కృతముతోపాటు సమాన భాగస్వామ్య మనుభవించుచున్న ప్రాచీనభాషయందు వైతము గ్రంథప్రకటన కార్యము నిర్వహించబడకుండుట శోచనీయము. పక్షపాతి యనుటకు వీలు లేని యీ పద్ధతి గాని కాలములో నొక నొక యాంధ్ర గ్రంథము కూడ ప్రకటించబడినట్లు కానించుచున్నది. ఇది యాంధ్రగ్రంథ ప్రోత్సయమున వేల్చెడించుటకాక, గ్రంథప్రకటనకార్యము, సంస్కృతముందు మాత్రమే కాక, దేశభాషలందు వైతము నిర్వహించబడుటకు కుద్రోపించబడిన దని కూడ నూచింపవలయును. పూర్వోక్తకారణములను బట్టి గ్రంథప్రకటన కార్యమును పుస్తకాలయ కార్యక్రమమునందీ తొలగించుటయే యుక్తము. ఒకవేళ నన్యధా తీర్మానింపబడునెడల, తదితరమైన పుస్తకాలయకార్యములకు భంగము కలుగకుండ, ఆ ప్రకటన కార్యమున్ని భాషలయందును సమానముగా నిర్వహించబడుటకు తగిన యేర్పాటు గావించుట వ్యాయము. ఇది విశేష వ్యయ ప్రయాసములవలన గాని సాధ్యపడునది కాదు. ఈ కార్యక్రమమునెడ చూపబడుచున్న యంతాసాహాయ్య సభమపక్షము పదియవపాటు తదితర కార్యక్రమ నిర్వహణమునెడ చూపబడునెడల, పుస్తకాలయ మత్స్యంతోపయోగకరముగ పరిణమించు ననుట కంతమాత్రమును సంబంధము లేదు. గ్రంథ సంపాదనము, జీర్ణ పుస్తకోద్ధారణము, గ్రంథ వ్యాపనము—ఈ ప్రధానకార్యక్రమముల కన్నటికి నవశ్యక ద్రవ్యమును ప్రతివిలేఖన కార్య మొక్కటి శ్రృషికరముగ నిర్వహించబడునెడల, పుస్తకాలయ మత్స్యంతోపయోజనకరము కాగలదు. గ్రంథప్రకటన సందర్భముందు చేయబడు ప్రతివిలేఖనము, సంప్రతికరణము, పరిశుద్ధ పాఠాన్వేషణము, పాఠభేద నిరూపణము మొదలగు విషయన్నియు సాధారణప్రతివిలేఖనమును చక్కగా నిర్వహించుటకు చేయవలసిన కార్యములే. ప్రతివిలేఖనము వర్తకముమాత్ర విధ్యాంసులచే నిర్వహించబడెదగినది కాదు, నిర్వహణముగ నుండవలెను. ఈ సందర్భమున బ్రాసు దొరగారి వాదనకునిగా ప్రహించుట సమంజసము. అట్లెవలె దట్టముగ నుండు గట్టి కాకిత్తులయై మధ్యుపాధ్యాయుల మత్స్యముల వంటి మృగములయొక్క నొక్కొక్కపుటయై మాత్రమే గ్రంథమును ప్రాయించి, వానిని వానియెట్టిపుటలై నాయాగ్రంథభాగములకు సంబంధించిన పాఠభేదాది విశేష విషయములను

గుర్తింపజేసిన బ్రాసు దొరగారి పుస్తకము లెప్పటికీ వజ్రపు గొలుపునవి కావు. తదేక నిష్ఠతో నేతత్తుస్త కాలయ ప్రతిపాపనమునకు ప్రధాన కారణమైన యా దొరగారి పరిపాతరాత్మ పుస్తకాల యాధికారులందా నేరించి కొఱవడియున్న తన కార్యభాగమును సంతృప్తిగాను ప్రయోజనకరముగను నిర్వహించునుగా! ఈ సందర్భమున కొక విశేషవిషయమును చెప్పవలసియున్నది. ఏసందర్భమునైనను సరే, పుస్తకాలయమున దిక్కురాక పురిభిక్షము లగు సమస్త గ్రంథములను “వ్యాప్తి కేటరు ఇంకు”తో ప్రాయించి, వివర్ణము కాకుండ ముట్టుముక్కతో కుడగినన్ని ప్రతులను వీయించి, అప్రతులను స్వల్పమూల్యమునకు విక్రయించునెడల, గ్రంథప్రకటన కార్యము, ముద్రితరూపమున గానున్నను, లిఖితరూపమున సులభముగను నత్స్యంతోపయోగకరముగను విశేషముగను నిర్వహించబడగలదు. వందలకొలదియు వేలకొలదియు ప్రతులు తీయుటకు తగిన సాధనము లున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ పనికై యొకటి రెండు వందల రూపాయలు వెలగల యొక “వ్యాప్తి కేటరు”యంత్రమును గొని, యొక డబ్బలు పనివాండ్రను మాత్రము ప్రత్యేకించి నియోగింపవలసియుండును. ప్రతివిలేఖన వ్యయమును ప్రభుత్వమువారి దిగజాబు భరించుచున్నట్లు తామే భరించునెడల, ఈ క్రొత్త యేర్పాటు ననుసరించి తీయబడు ప్రత్యంతరములు స్వల్ప మూల్యమునకు విక్రయించుట కధ్యంతర ముండదు. అట్లు విక్రయించునెడల, గ్రంథప్రచారకులను, విద్యాంసులను, విద్యాధులను, ఇపుడసంఖ్యాకములుగ కలయుచున్న పుస్తకాలయములవారును, ఆ ప్రత్యంతరములను విశేషించి కొందు రనుటకు కూడ సందేహము లేదు. ఈ క్రొత్త యేర్పాటువలన గలుగు నధికవ్యయము. ప్రత్యంతరవిక్రయమువలన సమకూడగలదు. పూర్వోక్తప్రకారము ముద్రితరూపమున సంవత్సరమున కొక పుస్తకమునో సగము పుస్తకమునో ప్రకటించుటకుంటే, లిఖితరూపమున ప్రతి సంవత్సరమును వందలకొలది గ్రంథములు ప్రకటించుట సమంజసమని ప్రత్యేకించి చెప్పవలసిన పనిలేదు. ఈ క్రొత్తయేర్పాటు వలన గ్రంథప్రచారకులతో పుస్తకాలయమువారు పోటీచేసెడి యాచారము తొలగింపబడును; ఏ గ్రంథప్రచారకులతో ప్రత్యేక సాహాయ్య మొనరించెడి పద్ధతి కావశ్యకముండదు; ఒకటే పర్యాయము ప్రేక్షకుల నేటలొకటే గ్రంథము కావలయు ననునెడల ప్రత్యంతరములు లేవని వారిని నిరుత్సాహపఱచవలసిన పనియొండదు; ప్రధానస్వధర్మములకు భంగకరముగ నొకానొక చోటమాత్రమే కాక, స్వస్థరాజ్యవృద్ధికరముగ ప్రపంచమునంతటను పుస్తకాలయము వాస్తవమైన ప్రతిష్ఠాగౌరవములు సంపాదించుట కవకాశము కలుగును. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారి విషయమును ప్రత్యేకించి పరిశీలించి పుస్తకాలయ కార్యములను ప్రయోగకరముగ నభివృద్ధి గావించి, లోకులను కృతజ్ఞతా బంధులను గావించుకొనుట సమంజసము.

రాజమహేంద్రవరములో చేసిన ఆర్యాపురమునందు ఈ నెల 18-న తేదీన క్రియకు బానుగ్రామ నరసింహారావు డి. ఏ. డి. ఎల్. గారి యాజమాన్యముగ నీ ప్రాంతాధికారి వ్యాసమూల భాండాగారముయొక్క వార్షిక వర్షవర్ధి జరిగెను. ఆత్మచి సెక్రెటరీగారు రిపోర్టు చేసినవిమృశ్య, కొన్ని ప్రసంగములు శ్రుతిపరచబడి, యీసమాజ పక్షమున జరిగిన పరీక్షలో కృతార్థులైనవారికి బహుమతులు పంచివేట్టుబడింది. ఈ సమాజ భవనమునకై కొట్ల సవ్యాసయ్యగారు 50 ఏకపాయలు విరాళ మొసగిరి.

ఆస్తిక సుహృదల కార్యక్రమము.—ఈ సభ యీనెల 27-న తేదీ యాదివారము తెల్లవారి 7-80 గంటలకు జరిగివున్న ఆన్మాపిల్లవీధి, నెంబరు 97 “బ్రహ్మమందిరము” నందు భగవదుపాసనా పూర్వకముగా ముక్తమింపబడును. సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆహ్వానోపసంఘాగ్రాసనాధిపతిగారు “మమోయలు హాలు” లో స్వాగతోపవాసమును చేయవలయును; తరువాత సభాధ్యక్షుడుగారు ప్రసంగించును.

ప్రతిదినమును తెల్లవారి 7 గంటలకు జోన్స్ వీధి నెం 35 రు గృహముందుపాసనాకార్యము నిర్వహించబడును. ఇక్కడనే ప్రతినిధులు బసచేయుదురు. సభా కార్యములను నిర్వహించుచుండు. 28, 29 తేదీలు సాయంకాలము 6 గంటలకు మిమోయలు హాలులో ఆస్తికప్రముఖులపర్యాయము లొసంగుదురు. ఈ ప్రసంగములు వివరగోచరమగు మదగాను, జార్జిటవును, ఆన్మాపిల్లవీధి నెం 97 రు గృహముందుండు కార్యదర్శికి ప్రాసీయించియుగా తీర్చివేట్లు పొందవచ్చును. ప్రత్యేక స్థలము మూడుగోజులకును కావలయునని కోరువారు 10-10 ఫీజు ఇయ్యవలయును. దరఖాస్తులు 22న తేదీలోపల పంపబడవలయును.

ఆంధ్రవార్త

1914 వ సం॥ డిసెంబరునెల 21 వ తేది

సోమవారము.

పరిశ్రమలు--ఛాటరుటనుగారు.

దక్షిణముండియా సంఘమునెరుట కడచిన శనివారమునాడు ఎ. ఛాటరుటనుగారు "ప్రభుత్వమువారి సహాయము--పరిశ్రమాభివృద్ధి" యను విషయమునుగురించి యిచ్చిన యుపన్యాసము గమనింప దగియున్నది. మొదట సిఛాటరుటనుగారు మనరాజధానిలో పరిశ్రమ శాఖాధికారిమున నుండి యిప్పుడు మైసూరులో పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఆక్రభుత్వమువారి పక్షమున పాటుపడుచున్నారని తెలియజేయుట మాధ్యమము. వీరు తమ యుపన్యాసమును ప్రారంభించుటలో నేటిదినము ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారు ఆదేశముతో నిడివ రకు ప్రచారములోనున్న సర్వస్వాంత్ర్య పద్ధతిని పదలిపెట్టి తామే పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయు పద్ధతిని స్వీకరించుటను సూచించి 800,000 టన్నులు చక్కెరకొని ఆఫ్రికాయందు పనిచేయు సందరకును ప్రోత్సహించుచున్నట్లు, రంగులను తయారు చేయు కొప్పసంఘమును నిర్మించుకొనుటలో ప్రజలకు లోపగుటయు, నుదాహరణముగా తెలియజేసిరి. మరియుచోట మైసూరునందలి పరిశ్రమాభివృద్ధిని గురించి ముచ్చటించుచు నచ్చటికడలు బ్రిటిషు ఇండియా యందుకంటె తక్కువ విజ్ఞాన నాతులకుచేత నచ్చటిప్రభువులు రాష్ట్రహితము నకై తామేచక్కెరమిల్లపాపించుట బయటిపాముకారులను పురికొల్పి వారి చేత పాపించుట చేయ తగుననిరి. అందుమొదటిదే మంచిదనిరి. మనరాజధాని విషయమునకు వచ్చు నప్పుడే గొప్పగొప్ప పరిశ్రమలు, ఉదాహరణము:- గాజు, పెన్సిల్లు, సబ్బులు, సిప్రపుల్లు, మున్నగునవి ప్రభుత్వము వారు స్థాపించుటయి యభిప్రాయకాశి. ఇట్టియభిప్రాయమునకు తగిన పూర్వావస్థాయము కాన్పించలేదు. దీనికి కారణమును గోచరముకాలేదు చాటరుటనుగారునది దక్షిణ యండియాలో పరిశ్రమాభివృద్ధికి విత్తనము నైచిన వారనిచేసి నేడు మహావ్యాప్తితో సేవగరమున జరుగు రెండు పరిశ్రమలు వారిమూలమునను వారి నలహామీద పనికి బూనిన మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి మూలమునను తలయెత్త గలిగిగవి. అయ్యమినియము, క్రోము చర్మముల వ్యాపారములు వారు పెట్టిన వృత్తములుగాక పరి యెక్కడివి. అట్టివారిపై ధ్యేయలు ఇంగ్లాండునకు నొక తెరువు, మైసూరునకు మరియొక తెరువు, ఈరాజధానికిమూడవ తెరువు, ఒకే స్థానమునకుజూపబూచుట విస్మయ జనకము. కాని వారి యుపము కరుగుటకు మరికొంత పరిశీలింప వలయునని మారు దోచుచున్నది. ప్రభుత్వము వారు చేయదగిన పనులను గురించి చెప్పుచోట వారు విశేషమూల ధనము కావలసిన పరిశ్రమల విషయమున ఉపక్రమ ప్రయత్నములు తామే ప్రారంభించుట యో యు పక్రమ ప్రయత్నములకు తగిన సహాయము చేయు

టయో చేసి ప్రజలలో నెవ్వరైనను అట్టిది పరిశ్రమలను నెలకొల్పియెడల అట్టిది నడియెడల బునాదలపయ నిడబడినదని తమకు గోచరించు నేని ప్రభుత్వమువారు తగిన కీర్తిని కొంతసహాయమును ఇయ్యవచ్చును అని నుడువుచున్నారు. ఈడపటి వాక్యభాగమును బట్టిమాడగా ఛాటరుటనుగారి యభిప్రాయమున ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిష్ఠాపనలో ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు రంగుల కంపెనీలో పుచ్చుకొన్నట్లు మేములు పుచ్చుకొన వచ్చునని గాని లేక రైల్వేలకు నిచ్చుట్లు నేరంటిల నియ్య వచ్చునని గాని యున్నట్లున్నది. ఈ సందర్భ మేదియెడలియు ఛాటరుటనుగారు సంపూర్ణముగా విశేషికిరించి యుండిన బాగుండి యందును. ఇందులో నేది యంగీకరింప బడినను కొంతకు కొంత యుపయోగము కలుగ గలదు. రెండును సంగీకరించిన యెడల ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రోత్సాహము నూపిన వారే యగుదురు స్వదేశసంస్థానములను బ్రిటిషు పరగణాలను గురించి ఛాటరుటనుగారు నడివిన వాక్యములంత పూర్ణముగా సంగీకారములు కావు. బ్రిటిషుపరగణాల కంటె ననాగరికములకు స్వదేశ సంస్థానము లనేకములున్నననుట నిజమే. కాని కొన్ని స్వదేశ సంస్థానములకంటె బ్రిటిషు పరగణాలు నాగరికత యందు సేవములనుటయు తప్పుగాదు. చాటరుటనుగారు స్వీకరించిన మైసూరే స్వీకరింతము. మైసూరును మైసూరు పాలిమేరన నుండు బ్రిటిషు మండలములగు చిత్తూరు జన తేవురములను బోల్చినయెడల సీరెడవవియే యనాగరికము లనుట విశదమగును. ఇక ఇంగ్లాండుతో బోల్చిన చెప్పనక్కరయే లేదు. కావున ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలకు లోబ్బును విషయము విశేషము దేశనాగరికత మీద నాధారపడి యుండలేదు. దేశపరిశ్రమల కితిమీదను ఇతరరాష్ట్ర ప్రభుత్వముల పక్షముల కనువగు పద్ధతుల నెలకొల్పుట మీదను నాధార పడియున్నది. ఈ విషయములనుబట్టి చూచినయెడల మనపరిశ్రామిక హోద్యమును నొకవంక జపాను అమెరికాల యొక్కయు యుద్ధమున పీడప రెండువంక నిజవరకు స్థానమేర్పరచి కొనియుండు పాశ్చాత్య రాష్ట్రముయొక్కయు ఈ దేశమున ప్రభుత్వపు సాహాయ్యము పరిశ్రమల కెంత కావలసినదియు చాటుచునేయున్నది. మన ప్రభుత్వము వారును నిది యెరుంగనివారుకారు వీరు 1910 వ సంవత్సరము వరకును స్వత్రాత్రముగా జేయుచుండినవి ప్రశంసనియముగా నుండినది. ఆసంవత్సరము ఇండియా కార్యదర్శిగారు మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారికి పరిశ్రామిక శాఖలో నుండిన బలమును సూచించెము. ఆసంకుచిత బలముతోనే త్రెస్లరుగారు మహాసాహసమున బనిచేయుచున్నారు. తాము తలచినయెడల మరల తొంటి బలమును సంపాదించలేకపోరు. ఇట్టితితో ఛాటరుటనువంటివారు సందిగ్ధముగా మూల్యానుచే విషయములను తమ గుప్తములేకయే వెనుకకు లాగక త్రెస్లరుగారికి ప్రోద్బల మగునట్లును మన ప్రభుత్వమువారి పరిశ్రామిక కార్య పద్ధతులు విశాలమగునట్లునుచేసి ఆంగ్లప్రభుత్వము విజాతీయ ప్రభుత్వముగాదు జాతీయప్రభుత్వమని ఈసందర్భమున ప్రకటితమగుటకు మార్గము లేర్పరుతురని నమ్ముచున్నాము.

శ్రీకృష్ణముడగు హర్షింజపుత్రుడు నేటితంత్రీవార్తలలో మహాదూత కరమగు నది యొకటి యున్నంతల కెంతయు జింతిలుచున్నారము. ప్రజారంజకులలో విక్కిలి సుప్రసిద్ధుడు పొగడ్తగాంచియుండు మన హర్షింజ ప్రభువుగారి పుత్రుత్వము గా. లెట్టివెంటి ఇ.సి.

హర్షింజగారు పరలోక ప్రాప్తి జేచిరనుట వినిన తోడనే సిహానముందని నాకుండురా? మన ప్రభువు హర్షింజ వీరినెల్లు భరింప గలనో యని యందరును వాదించుకుందురా? రెండుమాసముల క్రిందనేకదా హర్షింజ పుత్రునికి మనప్రకటన గారిచేత మహాధైర్య స్థాయిగములకయి డి ఎస్. టి. బిరుదమొసంగి బడియెను. మహా జాతీభార్య పోవునప్పుడును నెరుటనుడ డియ్యెను. వీరపుత్రుడు కడచి చను నపుడుకు కన్నులార నవలోకింప వెడల జూడయ్యె ప్రభువు హర్షింజ విపత్తురింపర పై బడుచున్నను తనధర్మము నెరవేర్చుటకై నిండు మానసమున నిండియాయం జేయుండిపోవలసినవాడై నాడు. ఇదికదా నాయకలక్షణము. ఇదికదా ధీరోదాత్తము ఇదికదా దేశసేవ, మానవసేవ. ప్రభువర్యామీపుత్రుడు యశోవిరాజుతుడు. మీ ధర్మచింతెయసామాన్యము. హైందవదేశమంతయు మీపుత్రుని కోల్పోవుట తనపుత్రుని కోల్పోయిన రీతి మూయెడ సానుభూతికలనైయున్నది. ఈదేశపుత్రులు మీవలె దూకుపరంపరలకైన తలయొగ్గి ధర్మముతీర్చుకొన మిమ్మా దర్మముగా కొనగలరు. ఈతరుణమున కొంచితయందు పాలుకొనగలరు. ఇంతకంటెవారు మీకును శ్రీకృష్ణుండగునీకొమరు నకును సమ్మోహగల యో వాచ్చేమి గలదు?

మరియొకచోట నొక విలేఖకుడు ప్రాసిన వ్యాసము ప్రాశస్త్యలిఖిత పుస్తకాగారమువారిచే నడవబడు పుస్తక ప్రకటనవిషయకము ప్రచురించి యున్నాము. అతడు నెక్కి వక్కాణించు విషయములు సకారణ ములుగానే యున్నవి. సంవత్సరమునకు నేదోయొకటో ఆరయోగ్రంథ మొక్క భాషకు సంబంధించి నది కొద్దిగా ప్రకటించుటకంటె అతడు నూచించుపద్ధతి వాడుకలోనికి రాగలదేని మంచివిలేఖకులను పెట్టినయెడల అనేక భాషలోననేక గ్రంథములు కొందరకైనను లభ్యమయి పుస్తక ప్రచారకుల మూలమున విపులముగా ప్రకటితమగుటకు మార్గమేర్పడును. ప్రభుత్వమువారు పుస్తక భాండాగారమునకు సస్యములగు నభివృద్ధులను ఈ విషయ మాలోచితురుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

శ్రీకృష్ణములయిన శ్రీకొక్కొండ, వెంకటరత్నము పంతులుగారు. ఒకమరణవార్త వెనుక మరియొక మరణ వార్త వ్రాయవలసివచ్చుటకు మాకే కల మాడకున్నది. అయినను మాధ్యమము నెరవేర్చక తప్పదు గదా! హా! యాంధ్రమాత! ఎట్టి దూకుడినము నేనునీకు. నీప్రియపుత్రులలో నొక్కని నిర్వాణము నేను నీవు వివలసినవచ్చెగా. ఎవ్వబాంధ్ర వాల్చయమునకు దనశక్తి వంచనలేక గ్రంథజాలమును నిర్మించి కానకయిచ్చెనో, యెవ్వబాంధ్ర భాషాసంజీవని కతన పత్రికాసంపాదకుడుగ సంస్కరణయు డయ్యెనో యెవ్వడు గురు శ్రేష్ఠుడు గానుండి తనవిద్యాపటిమచే శిష్య కడంబంబునకు నాంధ్రభాష యందత్యంతమాభిరుచిలిగించెనో, యెవ్వడు తనయన్యభాషకుభాషాధ్యయమున జేసి గ్రాంథికాంధ్రము గౌరవ వ్యవహారమున కత్యంతాగ్గుచునుటను గృహాపయోగమునుండి యుపన్యాస వేది కోపయోగము వరకును వ్యాపింపజేసి స్థాపించెనో, యెవ్వడు తన నిరంతర ధర్మ నిర్వహణ పద్ధతి చేతను సుగుణగణ సంపదచేతను పాండిత్య ప్రాబల్యముచేతను ప్రభుత్వమువారివలన మహా మహా పాధ్యాయ బిరుదుమును గడించి యాంధ్రభాషలో నా బిరుదమును విహించుట యందొక్కడయై తనస్వనామమునకు నాతాను ద్వైతిగా జన్మించినను అన్వైతి యును సూచించు

బరోపా మహాసంగ్రామము.

అంధుడగు

బ్రిటీషు తీరముపై జర్మనీవారు

ఫిరంగుల బారుజేయుట.

ఎక్కువవఱు గలుగుట.

అంధు డిసెంబరు 19:— ఏ పట్టణములమీద జర్మనీ వారి యుద్ధపుటోడలు ఫిరంగుల బారుజేసినో ఆపట్టణములకు బోయి చూచిన విశేషములు పట్టణములం దెక్కువ వస్త్రము కలిగినవి యాశ్చర్యపడుచున్నారు. జర్మనీవారు ఫిరంగుల బ్రయోగించుచో నవి సాధ్యమైనంత మేరకు బోవలేనని ప్రయోగించిరి భూకంపమునందుగూడ నింతటి వస్త్రము కలిగి యుండును. హార్టిల్లులును ముఖ్యముగా కాపురములందు స్థలములు వస్త్రమైనవి. బజారునం దేమియు వస్త్రము కాలేదు. కర్మాగారము లందును నాకానిర్మాణస్థలములందును యధా ప్రకారముగ పని జరుగుచున్నది.

శ్రీలను కొద్దియు వస్త్రముగట.

కృతకవాయువు నిలిపివేయుట తప్ప మిగతవిషయముల ప్రజలకు చిక్కు గలుగుట లేదు మూడుపట్టణములందును గూడ వస్త్రమైనవారిలో నెక్కువవఱుండి శ్రీలను కొద్దియు వస్త్రము హార్టిల్లులునుండి దెలియుచున్నది.

ప్రజల ప్రార్థన.

హార్టిల్లులందును మైకులబడియునపుడు ప్రజలు చూచినకాంతమునకును ప్రార్థనకృత్తిని వారిని మెచ్చుకొనుచు నెవరు ప్రభువు గారు వ్రాసినలేఖను జపర్త్ ప్లాంగారు చదివిరి.

ఆమెరికావారి యభిప్రాయము.

ఈ దురంతము వలన బ్రిటీషువారికి పట్టునల యెక్కువకనని ఆమెరికా వారాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. గ్రేటు బ్రిటనువారును ప్రాప్తవారును సముద్రముమీద సర్వాధికారము నొందియుండలేక కుంటరితనముల వలన నింగ్లీషువారిని ధియిస్తె బ్రయత్నించుట హాస్యాస్పదము.

బ్రిటీషువారి యుద్ధపుటోడ మునిగిపోవుట

బ్రిటీషు యుద్ధపుటోడలు రెండు మునుంగుటకు గూర్చి వారా ప్రకటన సంభుమువారికి దెలియలేదు.

సానో ఆట్టి యాంధ్ర మహాపురుషుడు కొక్కండ పొకటర్నము పంతులువారు పరలోక ప్రాప్తి కెందిరిని వార్తవచ్చినది. ఇట్టి సోదరుని గోల్పోయిన యాంధ్రు లెంతయైన పరితపింపవచ్చును. కాని చేయునదేమి గలదు. కొంతమంది వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిగనుబరచి అంతటికిరని తొమ్మిక్కొక్కరును గడిపబ్రయత్నించుటేకర్తవ్యముకదా! భగవంతుడుభక్త శ్రేష్ఠుడనందగువెంకటరత్నము పంతులవారి యాత్మకు శాంతినొసంగుగాక. సరస్వతీ పరామర్శ యు పంతులవారి స్నేహితులును కవులుగ సమకాలికులును నగశ్రీయులేవడ్డాది. సుబ్బారావుగారు మా కనిపిన పద్యములతో నీకుఃఖవార్త ముగించుచున్నాము.

శా.అమ్మా! నీకనుదమ్ములం దొలగెందు:

ఖాసెల్ గనక భారతీ!

చుమ్మల్ చుట్టుకపోయెడుం గడుపునీ

సూసుల్ కవుల్ రాణ్ణపాం

ద్రమ్మండుక మతిలేరే? రత్నకవి

చింతక మాను; చాలించె దే

హమ్మక డెబ్బది నాలుగేండ్లు మని;

యింకాతం డమర్త్యుంకగుక.

ఆనందను, పొంబున.

రే, నెలఁ బొడగ నెనుతిథిని, భృగువారమునఁ

దాననిచె నమరవిభుఁడు వి

మానముఁ గొక్కొండ రత్న మానిలే కవికిక.

హైదరాబాద్ పై నికలు.

వారి కృతజ్ఞత.

యుద్ధసహాయధి ద్వారా హైదరాబాద్ పై నికలు శ్రమక చక్రములోనగు సౌకర్యములకు వారెంతయు కృతజ్ఞుల నొంది యున్నారని సర్ జేమ్స్ విల్కాన్సన్ గారు సర్ జాక్ హ్యూ యెట్టుగారికి వ్రాసిరి. ప్రేమాకారకముగ నీ పత్రిక నంపి నొందిన వారినందరి నన్నితరగతుల పై నికలు నభినందించుచు న్నారు. మాకుజేరినవాని నెల్ల యుద్ధటికప్పుడు పంచివెట్టితిమి.

బ్రిటీషునియూ స్టీమరు

ముందుగనికొట్టుకొని మునిగిపోవుట

అంధు డిసెంబరు 20:— నాకాకర్మాధికారులిట్లు తెలియజేయు చున్నారు:— విర్మాంసుతీరపు ఉత్తరభాగమున బ్రిటీషునియూ స్టీమరు 19 వ తేది ముందుగనికొట్టుకొని మునిగిపోయినదట. కళానులు మున్నగువారు రక్షింపబడి సురక్షితముగ ఒడ్డుకు చేరుకొనిరి.

పార్టీను కొని ఆంగ్లరాయ బారి.

అంధు డిసెంబరు 20:— అధికారులిట్లు తెలియజేయు చున్నారు:— సర్ ప్రాన్సిసు బెల్లి గారు ప్యారిసునగరమునందు ఆంగ్లరాయబారిగ నున్నారు. నీరిఉద్యోగము యీసంవత్సరము చివర పూర్తికావలసియున్నది. కాని వీర్యుయోగములో నురి కొంతకాల ముండుటకు ఆంగీకరించినారు.

ఫాన్సు.

పరాసుదొరతనము వారి ప్రకటన.

పారిసు డిసెంబరు 19:— నేటిమధ్యాహ్నమిట్లు ప్రకటించబడెను. బెల్జియంలో డిప్లొమానుకు దక్షిణము నందు మొన్నటిదికంటె స్వాధీనపరచుకొనిన స్థానములను బలపరచి తిమి. కార్తెకెకెకు దక్షిణమున ముందునకుబోతిమి. ఇట్లెనుకు దక్షిణమున బురదచేలయందు మనము ముందునకు బోవుచునే యున్నాము.

కడచిన రెండుదినములందు లావాసికిగక్షిణముననాటర్ డేండికాన్ సాలేషను ప్రాంతము నందులిస్, నోమిలకు మధ్య ఒక కిలోమీటరుకు పైగా ముందునకు బోతిమి. క్రతువులు ప్రతీకారముల జేయుచున్న సకాశి, సెంటులారెంటు వైపుల ముందునకుబోతిమి. మనము స్వాధీనపరచుకొనిన స్థానములలోలిపికొంటిమి. ఈనెల 17 తేది రాత్రి ముందునకుబోతిమి. మరునాడు క్రతువు లమితముగ మనపై కుపాటలపాటుజేయుచుండ వారి రెండవనరుసచుట్టును ముండ్లతిగ కట్టడములవరకు బోతిమి. ఇయ్యది ఆన్జు ప్రాంతములజరిగెను. మాలింహూ కుత్తరము మనము స్వాధీన పరచుకొనిన కందకములలో నొకదానిని విడువవలసివచ్చెను. దీనిని గ్రేనేడులు తగులబెట్టిరి. మామెట్టిలిహన్న ప్రాంతముల జర్మనువారి కందకము లనేకములు మనచేజక్కినవి. జర్మనీ వారు మనపై మహ్యురబడిగాని మూడుసార్లు వెనకకు గొట్టబడిరి. ఎయికికెంబడి నిమోపెనీలోను ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. క్రతువులఫిరంగులు చురుకును జూపినవి. బోయిడిలాగ్రూ దీనిలో నొక జర్మనీవారి సాఫ్టు ముందు కొట్టమునపెట్టి క్రేల్చితిమి. సెంటుహ్యాబర్గ్ క్రతువులు కొంచెము ముందునకువచ్చిరి.

మ్యాసునడి ప్రాంతపర్వత భూములందు వైమానికుల సహాయమున మనఫిరంగులు క్రతువులఫిరంగి దక్షిణములెండిని ధ్వంసముజేసెను. ఇంకొకపగిలమును వస్త్రపరిచెను. జేసెల్ మొదలు వాన్సెనరకుకు విశేషములేవు. వాన్సెనరకుక్రతువులు కుపాటలపాటు జేయుటతోడనే తృప్తికొందిగాని మన వైబడలేదు.

జర్మనీవారిపటాలము ధ్వంసముగుట

పారిసు డిసెంబరు 20:— నిన్నటిరాత్రియిట్లు నిప్రకటించబడెను. బెల్జియంలో స్టీమ్ ప్రి ప్రాంతమున జర్మనీ వారు మనవైబడిగాని వెనకకు గొట్టబడిరి. కార్తెకెకెకర్త మనము ముందునకుబోతిమి. ఫీసాల్ లిహన్ ప్రాంతముల క్రతువులు చురుకుడనము జూపిగాని జర్మనీవారి కటాల మొకటినాశముజేయుబడెను.

నిన్నను మ్యాజ్ భావెల్లెజేతన జర్మనులుక్రతువులొనిన కొన్నికందకములను బ్రిటీషువారి పట్టుకొనిరి. కాని, తిగి పోగొట్టుకొనిరి. రిఫిబర్-లా-నోవుక్రతువుల హిందూజేశపు పైని కుటు నూరుమీటరులు ముందుకువెళ్లిరి. రిఫిబర్-లా-నోవు లాబెస్సికి వామధ్యభాగమున నున్నది.

మధ్యాహ్నపు ప్రకటన.

మధ్యాహ్నమిట్లు ప్రకటించబడినది:— మ్యాసోరైకు ఎదురుగ, లీసుకును, సముద్రమునకునుమధ్య మేము కొంత ముందుకుబోతిమి. ఈవెనుకు దక్షిణముననున్న క్రతు సేనలకు సహాయముగ క్రొత్తవారు వచ్చుచున్నారు. కాని యిక్కడ ఫిరంగులయుద్ధము జరుగుచున్నది. మేము కొంచెము ముందుకు బోతిమి. రిఫిబర్-లా-నోవు, గిమెఫీ-లెజు-లాబెస్సి సేనా ముఖమునందు జర్మనులు లీసుకును సముద్రమునకును మొదటి కరువలో క్రతువులొనిన కొన్నికందకములను బ్రిటీషు బెలిజియము పైనికుటు పట్టుకొనిరి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు దేశపు వ్యవహారము.

క్రొమరు ప్రభువుగారి యభిప్రాయము

అంధు డిసెంబరు 19:—టయియ్యు ప్రతికట క్రొమరు.

ప్రభువుగారిట్లు వ్రాసిరి. దొరతనమువారి కార్యములన ఈజిప్టు దేశమునకును టర్కీకిని సంబంధము విడిపోయినది. ఇది మొంతి యునుచిది ఇందుచే కష్టముగట్టు ననసరముండదని యుకొని గూడెను. టర్కీవారి యప్పకొర కేమెత్తయంతయు నేర్పాటు జేయబడెను.

పత్రికాభిప్రాయము

డెయిలీ క్రానికల్.

ఈజిప్టుదేశ చరితాలన మంచిపద్ధతులపై నేర్పాటు జేయుటకక పీలుకలిగెనని డెయిలీక్రానికల్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

టయియ్యు.

ఈజిప్టు దేశమున రక్షకస్థానముగ జేయుట. పాలనా పద్ధతులకు సంబంధించిన యేర్పాటెగాని దేశమున రాష్ట్ర భాగముగ జేయుటకాదు. తమ చర్యల సాధ్యమైనంతవరకు దగ్గించుటయందు దొరతనమువారు మెలకువతో బుర్రేజిరి మంత్రివర్గమువారు బ్రిటీషువారి పట్టున నుండుటయు, మత గురువులును ప్రజలును గవబరచిన యసమాన స్థైర్యమును నీకులు ఐమున నెన్నదగినవి. అవి టయియ్యుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు.

హైదరాబాద్ రక్షకస్థానముల యాదన్నము వైకొటకంఠె ఈజిప్టుదేశమువారు చేయదగిన పనిలేదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

టెంపు.

టెంపు పత్రికలో నిట్లు వ్రాయబడెను. ఈజిప్టుదేశము టర్కీవారినుండి విముక్తినిందుట లియూనాన్ సిరియా దేశి యులకుముందు తాముగూడ విముక్తికొందెదరనినూచించును. ఇట్లె మహమ్మదీయ ప్రాపంచిక విషయములందు క్రొత్త సుల్తానుగారు ప్రాముఖ్యత కొందెదరు.

ఈజిప్టు సౌకమియనరు.

ధిల్లీ డిసెంబరు 19:—టిటెలురాయవారములనుగురించి సిమాలో జరిగిన సభకథ్యక్షులుగానుండిన సర్ హెన్రీ మెక్ మోహను గారు కడచినదేసరిలోసెలవుమీద స్వదేశమునకేగిరి. వీరిని ఈజిప్టుసౌకమియనరుగా నియమించుటవలన నిరెడి యాదొరతనమువారికి వస్త్రము కలుగవచ్చున గాని ఈయన కా యుద్యోగమునిచ్చుటలో నింగ్లాండు ప్రభుత్వమువారి యెన్నిక మాత్రమత్యంతము క్లాసునియముగ నున్నది.

కెయిరో పట్టణములోని ఉత్సవము.

అంధు డిసెంబరు 20:— కెయిరో—సుల్తాను గారు

అధీననగరనకు పోవునప్పుడు వీధులలోనిప్రజలు తమసంతోష మును వెల్లడించుచు కేకలుజేసిరి. నేత్రోత్సవగుంటు పైని కుటు బారులుతీరియుండిరి. అధికారులనుకూచి ప్రజలు సంతోషముతో కేకలుజేసిరి. పట్టణము రహదలలోను, జంకాల లోను ఆలంకరింపబడియుండెను. రాజగరనకు పోవుమార్గములో ఆంగ్లేయు ఈజిప్టుపైనికుటు నిలువబడియుండిరి ఈ పైనికుటలమెను, సులతీష ధ్యాములనుచేయుచు ప్రజలు క్రిక్కిరిసి యుండిరి. ప్రభువుకు ఉచితకు దుస్తులను సుల్తాను

గారు ధరించుచుండిరి. బ్రిటిషు ఈజిప్టు దేశములకు శత్రుదళములతో గూడి నుల్లూసగారు రాజనగరునకు దయచేసిరి. వీరునగరునకు వచ్చుచున్నపుడు విశాలముగ చావులొనర్చు పుడు ప్రజలు సంతోషముతో కేకలుచేసిరి. గౌరవనీయముగ ఫిరంగులు జేయబడినవి. తరువాత వీరుఅతిథులను సత్కరించు గదికిచని ఆక్టింగు ప్రొకమ్యుషనరు మిలనుఖాతము, జనరలుమాన్సు వెల్లు, రాజుమారులను మున్నగువారితో మాట్లాడినట్లగుచుంది. ఈ యంత్రవమును విలోకించు నిమిత్తమై మండలములనుండి జనులు గుంపులు గుంపులుగ వచ్చిరి.

బెలియము.

ప్లాండర్సులోనియుద్ధము.

ప్రేక్షకుగ పోరాటము జరుగుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రిక డిసెంబరు 19:—టెల్గ్రాఫ్ ప్రత్యేక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—ఈజరుమీద పోరాటము మిక్కుటముగ జరుగుచున్నది. కాకాదేశము జర్మనీవారి కెక్కువనష్టమును గలిగించుచున్నది. ఆస్ట్రేలియాను రొటర్డమును మిత్రమండలివారు నైకొనిరనునదంతయు లభ్యములు. కాని మిత్రమండలివారు న్యూపోర్టువద్ద ముందునకువచ్చిరి.

రుష్యా

రష్యాలోని మహమ్మదీయుల సమావేశము.

టెల్గ్రాఫ్ డిసెంబరు 19:—గాయములు తిగిలిన వారికి సరుపాయములను చేయుటకొరకు రష్యాలోనొక మహమ్మదీయ మహాజనసభ సమావేశమైనది.

పోలండులో బజారాసమీపమున

పోరు తీరచుచుండుట.

టెల్గ్రాఫ్ డిసెంబరు 19:—బజారావద్ద పోరు మొచ్చుచున్నదని ప్రకటించబడినది. జర్మనులు చాలసారులు మమ్ముదలపడగ తిరిమిమి. తక్కినజిల్లాలలో కావలిభటుల పోరాటములు మాత్రమే జరిగినవి. విశ్వలాసదీ పశ్చిమతీరమున 1000 మందిని ఖైదీలను గా పట్టుకొంటిమి.

ప్రజ్ఞులుకొంటిమిని సైనికులు మోసరించుట

కొంటిమినిండి వెలులకు రావలెనని యొక పెద్దనైపుమువారు ప్రయత్నించిరి. ఇక్కడ మా కనకూలస్థితియందే పోరు జరుగుచున్నది.

హాలండు.

హాలండులో రక్షణ ప్రయత్నములు

లండను డిసెంబరు 19:—దేశీయులందరూ విధిగా నైపుసేవ చేయవలయునని హాలండు ప్రభుత్వము వారికా కాసనమును చేయుచున్నారు.

చీనా

వెనుకటి చీనామంత్రిగారికి కేంబ్రిడ్జి

విశ్వవిద్యాలయమువారు

గౌరవతీరుడ మిచ్చుట.

లండను డిసెంబరు 19:—చీనాదేశపు వెనుకటి మంత్రియగు యిన్జినుగారికి గౌరవార్థము (డాక్టరు ఆఫ్ లాను) న్యాయశాస్త్ర పండితుడు బిరుదమును కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయమువా కొసంగి.

ఇటలీ.

ఇటలీలోని బ్యాంకులు.

లండను డిసెంబరు 20:—కొము. ఏకోకొన్ని నిబంధనములతో, ఇటలీలోని బ్యాంకులసామ్యు చెల్లించకుండు నట్టిఅధికారము 1915 వ సంవత్సరము మార్చి 1 వ తేదీవరకు యిచ్చబడినది. ఈయధికారము ప్రెజిడెంట్ మొదటితేదీలో పోవును.

నార్వే-స్వీడను

స్కాండినేవియాప్రభువుల సమావేశము.

ప్లాటినోము డిసెంబరు 19:—నార్వేవద్ద సమావేశమగుతరిని ప్రస్తుతము మూడురాజ్యములకున్న సంబంధములు బలపడుటకై గాక ప్రత్యేకవిషయములగుడ తీర్మానింపబడెకొర వొరవనువారు ప్రకటించిరి. ముందుగాడ పరస్పరసహాయము తేసికొనుటకు ప్రజలును ఒప్పికొనిరి. అనంతరముగ సమావేశము లేర్పాటుజేయబడును.

వికగములు.

ప్లాటినోము డిసెంబరు 19:—ఈసమావేశమునందు స్వీడన్ దేశపురాజుగారు తమ తాట స్థ్యమును నిలిపి కొనుటకు మూడుదేశముల వారికినిగల కొరకనుగూర్చియు తమకుగల బంధువుల గాపాడుకొనుట కొరకొకరు తోడ్పడుటకులను లాభములనుగురించియు ప్రసంగించిరి. ఈ విషయమున గ్రెగ్ రాజుగారు మొదటిదినంబులకు తమ యానందమును హాకన్ రాజుగారు, ప్రెజిడెంట్ రాజుగారును దెలిపిరి. ఈసమావేశములన మూడుదేశములవారికిని శుభప్రదమగు గాకయునది. ఈసభ నిన్నటిసాయంత్రము ముగిసినది.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికాలోని ద్రోహములవిచారణ

టెల్గ్రాఫ్ డిసెంబరు 19:—ప్రత్యేక సైనిక న్యాయస్థానమువారు మొదటి విప్లవకారుని విచారణచేసి వారికి 2 సంవత్సరములు కఠిన శిక్షనువిధించిరి.

వాయుకులను విచారించుట

లండను డిసెంబరు 19:—టెల్గ్రాఫ్ దక్షిణాఫ్రికాలో తిరుగుబాటుచేసిన వాయుకులకుకెన్నె ఫోరియను నతనున్న విచారించబడి నేడుకుపాకితో చంపబడెను. ఇతనిసోదరుడగు, లెఫ్టి నెంటు, ఫోరియనున తనకి మొదట మరణదండన విధించబడినది. కాని తరువాత యాక్టి 5 వ సంవత్సరముల ఖయిదుగా మార్చబడినది. మొదటినుండి చివరవరకును, ఫోరియస్కార స్వభావమును కనుపరచుచు వచ్చెను. తన పిన్న సోదరుని పెడత్రోవకు తెచ్చినబాధ్యత తనయందున్నదని ఒప్పుకొనెను. యూనియను ప్రభుత్వమును రక్షించునేనలో వీరిద్దరుడొక్కట.

జర్మనీ

జర్మనీవారికి కలిగిన నష్టము.

ఆంధ్రపత్రిక డిసెంబరు 19:—కడచిన నాలుగువర్షములమునకు 28000 మంది నష్టమైనట్లు దేలుచున్నది. ఈజరువద్ద 80000 మంది నష్టమైన జర్మనీవా కొప్పుకొనుచున్నారు.

బెర్లినులోని స్థితిగతులు.

లండను డిసెంబరు 19:—ఇటీవల బెర్లినునగరమునుండి వచ్చిన క్రియావినింగు న్యాయపత్రికా విలేఖకుడిట్లు చెప్పుచున్నాడు. అచట స్థితిగతులొకటియన. చున్నది. బెర్లినులోని వారు వాయువిమానములు తమవట్టమువైకి వచ్చునేమోయని భయపడు చున్నారు. చిట్టచివరకు తమకు జయముకలుగునని జర్మనీవారు నమ్మకము కలిగియున్నారు. కాని యుద్ధముచాల కాలము పట్టుచుండుటచే విసుగునొందు చున్నారు. ఫాకలాండుదీవులవద్ద తమ యోధలోడిపోవుటకులను వారికి విచారముకలిగెను. ఈవాస్తవక్రిందటి ఆదిగారమువాడు బెర్లినునగరమున దెలిసెను.

జర్మనీపత్రికలకు అమెరికాపై కోపముపొచ్చుట.

లండను డిసెంబరు 19:—అమెరికావారికి తమయందు సానుభూతి గలిగించుటకై చేసిన యత్నములు విఫలమగుటచే జర్మనీవారిపత్రికలకు కోపముపొచ్చినది. అమెరికావారి లభ్యమగుగూర్చియు, పరిశుద్ధత్వమును గూర్చియుపేరైన తేయుచు వడచడ వ్రాయుచున్నది. అమెరికావారు తమతో సేసంబంధము గలిగించుకొనరనియు నీకారణమున అమెరికా ప్రభువులయొక్కయు పత్రికలయొక్కయు సానుభూతిని సంపాదించుటకు జర్మనీవారు శ్రమపడ నక్కరలేదనియు ప్రాంతుభర్తల జీండుగుపత్రికా విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

ఎక్వెటోరియల్ నావికులు

ఆంధ్రపత్రిక డిసెంబరు 19:—ఎక్వెటోరియల్ నావికులు మిడకు, డిగి పోయిన వారిని ఒక ఆంగ్లబాగువాన కాపాడినదని జర్మను అధికారులు ప్రకటించిరి.

టర్కీ.

టర్కీలో ఆర్థికస్థితి చిక్కలుగానుండుట.

సోఫియా డిసెంబరు 19:—టర్కీలో ఆర్థికస్థితి చాల ఇబ్బందిగా నున్నదని కానిప్రాంటు నోపిలునండి ఇటీవల వచ్చిన వార్తలవలన తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారివద్ద 50 కేల పానుల ధనమును నీలవలేకయున్నను 50 కేల పానులకు నోట్లను ప్రకటింపుటయే గ త్వంతరమని వారాలో చించుచు న్నారు. జర్మను దేశపు నోట్ల

ను గూడ వారు విక్రయించవలసినవారైరి. నైపుములకింకను పరికరములు పంపబడుచు నేయున్నవి. అచటనున్న అన్ని దేశములవారి ఆంగడులలోని సరకులనుగూడ చెల్లిపోయినవి.

మెస్సుడెరునొక ముంచబడినప్పుడు చనిపోయినవారు.

ఏథెస్సు. డిసెంబరు 19:—మెస్సుడెరు మునిగిపోవుటలో 100 మంది చనిపోయిరి. వీరిలో జర్మనుద్యోగులుగూడ కొందరు కలరు.

టర్కీ-దేశపు స్త్రీమరులను ముంచివేయుట.

టెల్గ్రాఫ్ డిసెంబరు 19:—అస్కల్లాను క్రూరుయొక్క కెప్తాను పోర్టు సెడ్డునకువచ్చెను. టర్కీ సమద్రతీరమున కావలిగాయును 2 టర్కీ దేశపు స్త్రీమరులను ముంచివేసినయును ఫాయను జర్మను స్త్రీమరును కట్టుకొంటిమియు నాతడు చెప్పుచున్నాడు.

ఆస్ట్రీయా

గెలీషియాలో యుద్ధము

ఆస్ట్రీయనులను నిరోధించుట.

ఆంధ్రపత్రిక డిసెంబరు 19:—వియన్నాలో నిధికారులట్లు ప్రకటించిరి. కోర్సానో లెక్కను వరకును ముందుకు పోగలిగిన మానైపుములకు మరల తీవ్ర నిరోధము కలిగినది. దునాజెట్టు దక్షిణభాగమున పోరాటమధికముగ జరుగుచున్నది. అనదియొక్క పడమటిగట్టున రష్యను నైపు పుష్కభాగమువారు స్థిరపడి యెదుర్చుచున్నారు. కెల్టెలులోని రక్షకభటులు శత్రువులను మార్గొనబోయి మరల కొట్టలోనికి వచ్చిరి.

బొంబాయి

జమాయిజమైను మూసనష్టపుదావా

బొంబాయి డిసెంబరు 19:—జమాయి జమైను వార్తాపత్రికలో ఏప్రిలు 18 వ తేదీ సంచికలో ప్రచురింపబడిన యొక వ్యాసమునుగూర్చి ప్రతికాధిపతియగు జహంగీరు మారబాసుగారి మీదను సంపాదకుడగు ఫిరోజ్ మూర్ఖబానుగారి మీదను తేబడిన అభియోగమును ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు అసలుగాను విచారణచేసి ఇద్దరు ముద్దయాల మీదను మానవత్తు నేరమును రెండవ ముద్దయవైని మద్దతు చేసిన నేరము మరయొకటియును స్థిరపరిచి ఏప్రిలు 20, 22 తేదీలలో ప్రకటింప బడిన మరయొక వ్యాసమును గూర్చి రెండవ ముద్దయ మీద మరి రెండు మానవత్తు నేరములను గూడ స్థిరపరిచి, ముద్దయ లిద్దరును గూడ నిర్దోషులనునది. ఫిర్యాదీలు హాజరుపరచిన కడపటి సాక్షి సర్దారు ఫిరోజ్ బహాగుండు దమ్మారుగారు ఈయన వెనుక రెండవరాజధాని వెసి. డెన్సి మేజిస్ట్రేటుగా పనిచేసి ప్రస్తుతము రాజపాలన సంస్థానమునకు .ది వాను గా నున్నారు. ఈ సాక్షి నిక్రాసుపరీక్ష చేయుటలో వాయన ఇట్లు నుడివిరి. అన్యమతములవారిని పోస్సీమతములో చేర్చుకొనుట యొక్తమునియే నేనుతలంచుచున్నాను. పోస్సీమతములో చేరినవారిలో చాలమంది కిట్టి యభిప్రాయమే కలిగియున్నది. గౌరవనీయులగు వారుగూడ నిట్టియభిప్రాయమునే కలిగియున్నారు. అట్టియభిప్రాయము కలిగియుండుట శ్రేష్టమని నేను తలంచుచున్నాను. ఇట్టిభావమునకు సంఘమువారు ప్రచారమును కలిగించుట అపర్యాదకర మనిగాని నీచమనిగాని నేనుతలంపను. అన్యమతముల వారిని పోస్సీమతములో చేర్చుకొన రాదను నభిప్రాయము గలవారుగూడ చాలమందికలరు. అట్లుచేర్చుకొనుట వలన మతమునకు నష్టము కలుగునని వారితలంపు కాదుగాని సంఘమునకు నష్టము కలుగునని మాత్రము వారు తలంచుచున్నారు. ఇది మరదిషయక ప్రశ్నిమగునని విద్యాధికు లెవ్వరును తలంపరు. విద్యాధికులలో గూడ కొందరిందులకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము కలవారు కలరు గాని మతాభిమానమే వారట్లు నిరాకరించుటకు ప్రధాన కారణమనియు వారికట్టి నీచభావముండు ననియునునే ననబాలను అని ఆయన చెప్పిరి. ఆకేసు మరల వాయిదా వేయబడినది.

కలకత్తా.

శత్రుదేశములోడి వ్యాపారము

ఒకవ్యాజ్యము.

కలకత్తా డిసెంబరు 19:—అరక్షక వ్యాపారమున నై వ్యాజ్యమందు ప్రతివాదిపక్షమున సింహాగారు పోజరైరి. ఈ యోధలోని యధికపునరక, అమెరికాలోని బాగునున్ని నాటి వర్తకసంఘమువారి కప్పగించబడెననియు వారు సామ్యు చెల్లించినియు, అభియోగపక్షమువారు వాదించునట్లు బర్లిను వర్తకమువారికి సరకుతో సంబంధములేదనియు, సింహాగారు వారిందిరి.

బర్మా.

జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు

సర్వీసారంట్ల నొసంగుట

రంగూను డిశంబరు 19:—వైయుత్తరపుర ప్రకారము గూఢచారుల ఛత్రమునున్న గూఢచారులను కమిషనరు గారికి (వాసికొనిన దానిపై జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారి కి ఫలములను పరిశోధించుటకు సర్వీసారంట్ల నొసంగిరి.

1. ఆమెరికాబాప్టిస్టు మిషనువారి ముద్రాకాల.

2. టెంట్రియల్స్ నివసించుట కేర్పరిచిన వై. యం. సి. ఏ. డేరా. 3. బాప్టిస్టుకళాకాలమున్న జే. కమెన్సుగారిగృహమును మరిచెందు కార్యస్థానములను, జే. కొమెన్సుగారు టెంట్రియల్స్ సార్వజనీనమును పీర్ కతో ప్రకటించిన కరపత్రమును ప్రభుత్వమువారు నిషేధించియున్నారు. దానికొరకే యున్నవని లావణ్యకమెన్సు. నిన్నటిరాత్రి బంగళాఅనుష్ఠానములో జే. కొమెన్సుగారు కలకత్తాకు వెళ్లిన తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వము గవర్నరు గారి పర్యటనము.

జనవరి 2-వ తేదీని మైసూరునుండి బయలుదేరి 3-వ తేదీకి మాండలేట్టణమును చేరి 19-వ తేదీని మరల బయలుదేరి 20-వ తేదీని రంగూనుపట్టణమునకు వచ్చెదరు.

కరాచి.

ఉన్ని ఎగుమతి నిషేధము

కరాచి డిశంబరు 19:—ఉన్ని ఎగుమతులు కూడవని యిటీవల నొసంగబడిన యుత్తరపుర సందర్భమున నిది వరకే పాగయ్యెదలగా వేయబడిన సరకుల కియుత్తరపురకు 20-వ తేదీని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నిషేధించి ఆదిమమును కచ్చెము కలకత్తరులకు తెలియజేసిరి. పాగయ్యెదలగా నెగుమతి చేయబడిన సరకులలో నమరల నితరులు చవకగా కొనినసరకులను తప్పకకొని వానిన్నిటిని పోనియ్యవచ్చున అనిప్రభుత్వమువారు తీర్మానించి యాదిమమును ఉన్నిపరిశ్రామికులకు గూడ తెలియజేసిరి. ఇండియాదేశపు వైశ్యముల కి యున్నియావశ్యక మగుటచే నీవిధ మేర్పరుపవలసి వచ్చినదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

కరాచివ రైకసంఘమువారి విజ్ఞాపనము.

ఈవిషయమును గూర్చి కరాచి వర్తకసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి తంతిమాలకముగ నిటుల విజ్ఞాపనమునవేసిరి. హిందూదేశమునుండి పంపబడు ఉన్నియంతయును ఇంగ్లాండు దేశమునకే పోవుచున్నది. అచట అంగ్లవైశ్యములకొరకు కొనబడుచున్నది. హిందూదేశములోని వైశ్యములకు కాలసిన చంతయును ఇతర దేశపువాడుకకు కాలసిన దంతయును గూడ తీసివేసిననుగూడ నింకనెంతో విస్తారముగ నిలువయుండునుగాన నమ్మకమైన ఉన్నివెలలను హిందూదేశమునందలి ఉన్నిమరలవాణిభము కొరకు ప్రభుత్వమువారు తగ్గించుట వ్యాయము కాదు. తక్కిన అందరికర్తలవలెనే హిందూదేశపు యంత్రకాలలవారు గూడ బాహ్యధరల ప్రకారమే ఉన్నినికొనుట వ్యాయము. కత్తువులలో ఉన్నివ్యాపారము చేయబడదని నిరోధించుట తప్ప తక్కినదేశములకు ఎగుమతుల నిరోధించుటయును ధరితరగ్గించుటయు ప్రభుత్వమువారి నొసర్పినవో నీవ్యాపారము చేయుచాలయందికి గొప్పకష్టము కలుగునని విన్నవించుచున్నాము.

దొరతనమువారి ప్రత్యుత్తరము.

దొరతనము వారిట్లు ప్రత్యుత్తరము నొసంగిరి. దొరకగలిగెంత ప్రత్యేకముగ ఉన్నినంతముగూడ నేరీయ యంత్రకాలలవారే కాలయినను చున్నారు. ధరలు కుదిరిన యెడల కేవులలోనే వారు కొనుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. గాన నిలువసరకులలో మంచితములను యంత్రకాలలవారు కొనెడుకొని వారిలో వెంటనే నేరుగా నుత్తరప్రత్యుత్తరములకు జరుపగోరుచున్నాము.

యుద్ధభీమావిషయమున నిండియామంత్రిగారి రంపిన తంతివార్త.

కరాచి డిశంబరు 19:—ఇండియా మంత్రిగారిపద్ద నుండి శ్రీరాజప్రతినిధిగారి కిటుల తంతివార్త వచ్చినది. లండను లో చర్చిబరిగిపిమ్మట మారకపురాంతులవారు తమయుద్ధోగముల కిటుల నుత్తరపురసంపుటకు కిచ్చెయించిరి. కత్తువులు పట్టుకొనినను నిలుపుచేసినను కలుగునప్రములగాను అంగ్లమిత్రము:దక్షిప్రభుత్వములలో సరకులను భీమావేయించికొని

నేటి వర్తకుల భీమాపుత్రములమీద వారికి బహుల్లియ్యవచ్చును గాని ఎగుమతిచేయగూడదని నిషేధించబడిన సరకులను ఎగుమతిచేయుచున్నప్పుడందుల కావత్తములపై పెక్కులను చూపవలయును. అని బాంకులవారు తమయుద్ధోగముల నుత్తరపుర నొసంగెదరు. ఈపద్ధతి అంగ్లేయుదేశపుపద్ధతి కనుగుణ్యముగా నున్నది. గాన కొరినవారికి కచ్చెముకలకత్తరులకులెండులై సన్న నకల్లేనియ్యలరు. వారికిగూడ నట్లొసగునట్లు వ్రాసుబడును.

కరాచిలోనొక బురదనేల నువయోగము

లోనికి తెచ్చుట

కరాచి డిశంబరు 19:—కరాచి పట్టణమునకు దక్షిణ భాగమందంతటను నేపీయరుమోలు మొదలు క్లిప్తరురోడ్డు వరకునుగూడ రి మైల్ల పొడుగున బురదనేలకలదుగాన పట్టణముటప్రక్క పెంచుటకు వీలులేవండనున్నది. ఇటీవలనొ గొప్ప క్రెవువడవతో కరాచి నాకాశ్రమమును క్రెవుంచుట కేర్పరుప బడినది గాన నా మన్నంతయు దీనిమీద పోయించి దీనిని బాగుచేయుట కూహింప బడినది. ఈ బురదనేలలో కొన్నికొన్ని చోట్లకు నీకాకాశ్రమముచాలదురమందున్నను ఆ మట్టిపడవలోనున్న యేర్పాటులన నాకాశ్రమమునుండి పంచరలగు గొట్టలమూలమున నలుచుట్టును కొన్ని మైళ్లలోపు వర కామట్టి నెంతదూరమువరకు తీసికొని పోవలెననను తీసికొనిపోవచ్చును. అందువలన వెనుకటివలె విశేషధనము వ్యయముచేసి దూరముకనున్న మట్టిదిబ్బల కడనుండియు ఇనుకగుట్టల కడనుండియు బండ్లమీదను కాశీళ్లమీదను మట్టిని ఇనుకను తెప్పించవలసిన యధికవ్యయకరమగు విధానమిపు డవసరములేదు.

లాహూరు

పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమువారి పట్టదానసభ

లాహూరు డిశంబరు 19:—ఈసభ నేడు సమావేశమైనది శ్రీభాస్కరుగారును ఓవ్యయరు ప్రభుగారును పౌరజన ప్రముఖులును సభకువచ్చి యుండిరి. భాస్కరుగారు పట్టముల నొసంగిన పిమ్మట నుప్రసిద్ధులగు నమెరికాదేశపు క్రైస్తవ మతపోధకులును ఘోర్మను క్రైస్తవ కళాకాలా ప్రధానోపాధ్యాయులును విశ్వవిద్యాలయమునకువై నుభాస్కరుగారును డియూయంగుగారు విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరిచినది మొదలు జరిగిన పురోభివృద్ధిని వివరించుచు సువస్థానిమ సందర్భమున నిట్లునడిచిరి. ఘోర్మనా సాధారణముగానెల్లవారును చర్చించుచుండు విషయముల నన్నిటిని పూర్తి విశ్లేషించి అన్నిసలములయందును గూడ శ్రీమము పురుషులునుగూడ ప్రత్యేకమే వివిషయమునుగూర్చి నిరంతరమును చర్చించుచున్నారో అట్టి విషయమును నేనిపు డచట తల వెట్టుటకు మిత్రమాపణము కొరబోను. ఇదివరకే నాడును జరుగని యీమహాదారుణ సంగ్రామమందు ప్రపంచముందలి జనసంఖ్యలోసగముభాగ ముభయవైశ్యములలోనను దేనియందో యొకదానియందు చేరి ప్రత్యక్ష సంబంధమును కలవారుగ నేయున్నారు. అట్లు చేరవండ మిగిలినవారిలోనైనను ఈ యుద్ధఫలితమునుగూర్చి యత్యంతమగు నాతురతనలేనివా రొక్కరునులేరు. ఈ యుద్ధకారణములనుగురించి యిచట 2 పుడు వివరించుట వాచనికాదు. కొన్నికొట్టమంది యుద్ధరంగమున మరి కొన్నికొట్టమంది మార్కొనుచున్నారనువిషయమే దాగుజుటమగు విషయముగానున్నది. వీరిలో వేలకొలదిగా తమకటుంబముల నిరాధారములగునొప్పి తమ బంధుమండలిని దూఱునముద్రమునుంచివీరకమునను నొరగుచున్నారనామ యుద్ధములో దిగవలసినచ్చినకారణముత్తమమైనదనియును అది నెగ్గగలదనియును నెగ్గితిరవలయుననియును కృపిశ్చయముతోడనే అంగ్లసామ్రాజ్యమువారి సంఘమున జొరకొనియున్నారు. ఈ సదసదాహ్వనమునకు సామ్రాజ్యవాదు లందరును గూడ అధికసంఖ్యాకులుగను దృఢమనస్కులుగను సంసిద్ధులైయుండిరి. దారుణముగ మార్కొనుచున్న పగతురకు పురు దివియక భారత వీరులు తలపోసినదాని కనుగుణముగనే నిజప్రకాపమును వెల్లడించి యున్నారు. ఈ దేశమందలి పౌరకాలలో విద్యాభ్యాస మొనరించి ఈవిశ్వవిద్యాలయమందు పట్టముల సంపాదించుట సమావేశమైన వారిలో పునపు రీభారతీయ వైశ్యములోచేరిసంగ్రామరంగమునకేగియదట తమయనువుల రణరంగమున కిదిరుకే బలివెట్టియున్నారు. ఈవిశ్వవిద్యాలయ పరిపాలక సంఘసభ్యులలో నొకరుగూడ నీ తెరంగు: తమ పుత్రుని నీ మహామరమున కప్పించి యున్నారనున పానుభూతి ఈయనకును ఈయనకుటుంబములకును

మన మంపకలసి యున్నది. వీరు గాక నింకను మరికొందరు పట్టాలంకృతులు గూడ తమ ప్రాముఖ్యుల బలివెట్టుటకు పోవలసి యుండును. ఇట్టి మహాసామ్రాజ్యము దురాగతముల పాలుబడవండ సంగక్షింపబడ గలిగి వచ్చు డింకను తమ ప్రాణముల నర్పించిన నేమి? యుద్ధమేషంకొవకాకయు కొన్ని తరుణములయందు మానవుల యా కా బలము వల: నవి తప్పని సరి యగు చుండుట మరిత సంతాపకరము. అన్యాయమునకును అపరాధమునకును ఉత్తమాదర్శముల వివాశమునకును దాసానునానులై యుండవలక ప్రాణములకన్న మిన్న లవదగిన వీనిని సంరక్షించుకొరకు మనకుగల యుత్తమ శక్తుల నన్నిటినిగూడ సమర్పించుటకు ప్రధానంకల్పము కలుగుచుండును.

చరకసింగునకు ద్వీపాంతరవాస శిక్ష.

లండను డిశంబరు 19:—అమృతసరమునందున్న కాల్పాకళాకాలా ప్రధానోపాధ్యాయుని చంపవేంచి యొక యూరోపు దేశమునిచూచి ప్రధానోపాధ్యాయు డనుకొని యతనిని హత్యచేయ ప్రయత్నించినందులకు చరకసింగునకు అమృతసరముజిల్లా జడ్జిగారు ద్వీపాంతరవాస శిక్షను విధించిరి.

లిక్విడేటరువని.

లాహూరు డిశంబరు 19:—తక్కించారణ పూర్తియగువరకునామృతసారులిక్విడేషనుసంబంధమున జోబాబాం కిలోలిక్విడేటరుగానున్న డాక్టరు ఉమాశంకరంగారిని ఆపని నుండి తప్పించి ప్రభుత్వమువారిలిక్విడేటరు సభ్యుడు భగవానుసింగుగారినిందులకు అమృతసారు అడిషనలు జడ్జి గార్లుట్లు గారు నియమించిరి.

అలహాబాదు.

యుద్ధశాసనములు.

అలహాబాదు డిశంబరు 20:—యుద్ధమారంభమైన పిమ్మట ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నొసర్పిన కాసనము లములలోనికి వచ్చిరి నెలలు మాత్రమైనది. యుద్ధము ముగియువరకు ను వాని నములలోనుంచుటకు ప్రయత్నింపబడును. వాని నన్నిటినిచేర్చి సామ్రాజ్యకాసనములలో నొకకాసనముక్రింద నేర్పరుచుటయే సమంజసమని తోచుచున్నది.

సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభ.

అలహాబాదు డిశంబరు 20:—జనవరి 12వ తేదీని చేయవలసినపనిని ముగించి మరల ఫిబ్రవరినెల ముగియువరకు ను సభవారు సమావేశముకారని తోచుచున్నది. అప్పటికి వారికి అధికపత్ర గమర్పణమువరకు ఆరామవ్యయవిషయక చర్చకను కాలనిర్ధారణముచేయుటకకాశీకర్పడును. సభలో ప్రతిపాదించవలసిన తీర్మానముల వివరము చేరియున్నది.

వ్యవసాయ సభాసమావేశము.

అలహాబాదు డిశంబరు 20:—ఈశివకాలము దీపధవారు కూడరు. 1915-16వ సంవత్సరమునందలి శివకాలమువరకునుగూడ వీరు సమావేశముకారు.

వేదకాలవిషయ పరసము

అలహాబాదు డిశంబరు 20:—అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమునందు వేదకాలమున కిటీలి విషయములను పోధించుట కొకపండితుడు నియమింపబడెను. గతశనివారమునాడు ప్రారంభోత్సవసభ జరిగినది. భాస్కరుగారుసీమాస్తానెస్సు సర్వేమన్సు మెప్టనుగారు అగ్రాసన మలంకరించిరి. ఆయనకు కుడిచేక్కిను వైస్చాన్సలరు డాక్టరు సుందరలాలుగారును వాచభాగమున నూతన వేదకాలవిషయ కోవవ్యాసపతుగు డాక్టరు. ఏ. వెనిసు. ఎం. ఏ. సి. టి. ఇ. గారును అసీబల్లు యుండిరి. లక్నోలారు విషపుగారును, సర్ బాన్సి నాన్సుగారును హానరరీయ రిచ్చర్డు బర్నూ గారును మున్నగు నెనెటు సభ్యులును విద్యార్థులును సభకువచ్చియుండిరి.

నాయవ్యసరిహస్సు పరగణాలకు

జ్యోతిషము కమిషనరు.

అలహాబాదు, డిశంబరు 20:—ఈపరగణాల కమిషనరు డాబ్బుగారు ప్రత్యేకపు చేర్పులుపైని బసరాకు వెళ్లుచున్నారు.

కొలంబో.

వాస్తావత్రికా సంపాదకునికి శిక్షవిధించుట.

కొలంబో డిశంబరు 20:—నిన్నటికొజున నింకను సభలో ప్రధాన వ్యాయమూర్తిగారు మార్చింగు వీడకు

శుక్రకా సంసాదకుడు అగ్గుడు దిశాబాగారి కొక నెల కారాగృహవాస కిత్తున ఉంచిరి. ఇక దొకపోలీసు మేజర్ ప్రీటుగారిమీద పరిపాద మోపును వ్యాసములను వ్రాసి వ్యాసస్థాన గౌరవతరస్కార దోష మొనర్చినందున నిట్టి తీర్పు పొందుచున్నాడు.

సిక్రూ.

అఖిలభారత వాతావరణాంక.

సిక్రూ దిశంబరు 20:—అఖిలభారతంలో కల్లోలము తులనాన్నికొంద పరిణమించినది. నేడది ఒకానొక పోర్టు లైయరు నక్షను చెప్పి పురికిరి వధ్యగానుండవచ్చును. అవి వాయవ్యము గా ముందుకు పోవుచున్నది. ఉత్తరభాగంలోను అఖిలము చుట్టూ వ్యాపకమున కు ముందుకు పోవుచున్నది.

భూమిమీద:—వ్యవసాయమునకు ముఖ్యతరమునందు కష్టము వ్యాపించుచున్నది.

ధర్మ

రాజప్రతినిధికి వచ్చిన యుద్ధసమాచారములు ఈ జిల్లా.

దీర్ఘ దిశంబరు 19:—ఇండియామంత్రిగారు 18 తేది మన రాజప్రతినిధిగారి కిటుకతో వ్రాసినది. ఈ జిల్లా రాష్ట్రాంతరము అధికారము బ్రిటిషువారి కేతమైనదియు, : కనరాష్ట్రము మన సామంతరాజ్యముల లోనిదనియు సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి. ఇందుచే నాదేశమునై టుర్కీల యాధి పత్యమునాలోనినది సర్ చెప్పి క మనవోదగారి నచటగానకే యుద్ధాధికారని యంతగా (నైకవిమకము)నియమించితిమి.

పశ్చిమయుద్ధ రంగము. పశ్చిమరంగమున విక్రమించెడివారు దృఢప్రయత్నములై ఉట్టిలతో శత్రువుల దోడినారికందకముల నాకమియచు ముందునందున్నారు. అట్లెందు పడచుట కి మైల్లలోనందు లాంబరైయిదు నందలి స్వస్థానమున బలపడుకొనిన యున్నారు.

తూర్పుయుద్ధ రంగము. తూర్పురంగమునందు విశేషవార్తలలేవు. విస్ఫు లానదికి నామభాగమున ప్రస్తుతము యవ్వను లాక్రమించు కొని యుండు స్థలము వారానకట్టణమునకలబడునరు నుమారు బిడి మెన్లు బయ్యారానాపొడవున నైయున్నది. జర్మనులు పడ మడుగుండి వారిదేశములబలపడి యాప్రదేశముండ సేకప్ర యత్నముగా నుద్యమించుచున్నది.

టర్కీ. నుమిడియా యుద్ధవాన పక్షమైనది టర్కీ ప్రభుత్వ మువారు తమయధికార కాన్యస్థాన మూలముగా నున్నుతించిరి. కాకన నైనిక ముఖ్యస్థానమువారు బాగాకనుండి కొంతమైస్యులు తురుష్కులచే రెంచి, చెప్పచున్నారు. తురుష్కుల మొక నికాయములు రవ్యను దండుయొక్క ముందు భాగ మువారికి పరా జితిములై నవి వారు ప్రయోగించి న సాంక్రామిక సాధనములలోనినైత్తయు నగ మున అకు నతిచి నివృత్తయజనములై నవి. హాదీదా (ఇటలీవా లు) నివయము విచారించుటకై తుర్కీ ప్రభుత్వమువారు శుక్కులించరనియు, నావిషయము తమకు సంబంధముగానె వర్ణనలించునని కన్యకించటకు గాకణమున్న వయియు. ఇటలీ విదేశము ముగ్రిగారివారి సభాస్థానమున నడిచిరి.

తూర్పుతీర మండలి : ప్రము. తూర్పుతీరమునందలి గడనిదలో నైనిక:ప్రము మొదట తెలియచిచ్చి దాకంపై నెట్కుడని తెలియచిచ్చింది. హర్మీ ఖైలాని పురజము 82, నైనికలు కిరు మరణించినది యూహించుచున్నారు. పట్టణపుటెనునుండు శరేఖ్మ స్థానము లుడు బాలాప్రముగలిగియు. పట్టణపురవ్యాఖా చెడలేదు. స్కాన్సలోలో 17 గురు సాయము నివారులైరి. ఈ వర్షవచ్చెర చాలుండు నైనికలలోకేరిరి.

బాల్టికు సమద్రమున. నొకగొల్కప్రమాజురు ముందు బడెను.

యధ్యపు విరాళములు. దీర్ఘ దిశంబరు 19:—బాల్టికు మహారాజావారున క్షాత్రమున క్షిరములను సంస్థానము వారందరును గలసి యుద్ధ ము విగియవలకును సాజునకు 20 తేదీవరకు విరాళముచ్చు టు కనకంబి:క్రిగాన ప్రతిగిగారికి విచ్చినింది. క్రివారు శ్మశ్రుతావ్యాధ్యముగ నండల కంగకలించి.

దీర్ఘ దిశంబరు 20:—హిందూదేశపు మంత్రిగారినుండి రాజప్రతినిధిగారి కిండియాధ్యసమాచారములు వచ్చినవి.

ఈజిప్టు వ్యవహారములు.

వార్తా ప్రకటన సుఖము వారిట్టిటు తెలియజేయు చున్నారు:—ఇదివరకు ఈజిప్టుదేశమునకు రాజుగా నుండిన, అబ్బాసు హిందూగారు శత్రువులతోకూడి క్షుటచేసినందున వీరిని రాజ్యమునండి తొలగించి మాన్యేను రాకొమరునకు ఈ జిల్లా సుల్తాను అయిరుయలో, రాజ్యమునకుబడినది. మహ మ్మదు అలీగారి కుటుంబమున జీవించియున్న వారిలో వీరు పెద్దరాజుమారులు. వీరికిఆక్రింగు హొకమ్మిషనుగాట్టు వ్రాసి:—యొద్దముపొసగినది మొదలు వెనుకటి ఈజిప్టురాజుగారు ఆంగ్లేయులశత్రువులతో చేరనిన తెలియజేయుటకు తగినంత సాక్ష్యము దొరకనమువారియొద్ద నున్నది. ఈజిప్టునందు కాన్యనిర్వాహకాఖిలై ఖదీవునకుగాని, టర్కీసుల్తానుకు గాని యుండిన హక్కులను, బ్రిటిషువారు లాగికొన్నారు. యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాలము ఈజిప్టుదేశమునకు భంగము లేకుండు ఆంగ్లేయులు కావాడుచుండును ప్రజలపాద్యతలకు ఆంగ్లేయుల ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవాదులై యుండురు.

ఈజిప్టు దొరకనమువారికిని, విదేశపురాయబారులకును జరుగు నుత్తరప్రత్యుత్తరములు కెయిరో పట్టణమునందలి ఆంగ్లేయప్రతినిధి వ్యారాజుగవలెను మరలన్నీయు యుద్ధా సంతరమునగాని, తీగ్కానింపబడవు.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వాధికారులతో కలిసి, ఆంగ్లేయుల సుప్రసిద్ధ రాజనీతి ననుసరించి వ్యవహారములు జరుపబడును. ప్రజలకు స్వక్తి స్వాతంత్ర్యముండెను. విద్యాభివృద్ధి చేయబడును. దేశ ములో గణము మున్నగు సంస్కృతులన్నిటి చేయబడును. పాలిరు లకు పాలనాకార్యములో సహాయము చేయబడును. ఇట్టి రాజనీతి ననుసరించి ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు వ్యవహరిం చెదరు. ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వముయొక్క పద్ధతిని ప్రజలుబాగుగ గ్రహింపజేలిగినచో యావద్దలి ప్రజలకు స్వరాజ్యము కలిగించు టకు సాధకముకాగలదు. ప్రజల మతాభిప్రాయములు గౌరవం పబడును. కానిస్తాంటినోపొలనందలి కారమునందు వారియధి నమునండి తొలగించుటలో బ్రిటిషుదొరకనమువారు మహమ్మ దీయమత రక్షకత్వమునందు విరోధభావమును వహించియుండ లేదు. ఈజిప్టుకు టర్కీకిని గాజీయ సంబంధముతో నవిత్తము లేకపోయినను మహమ్మదీయమత గురువులకు ఈజిప్టుదేశములు రాజభృషరాములై యుండిరి ఈజిప్టు దేశపు చరిత్ర తెలియజేయుచున్నది. ఈజిప్టుదేశము బ్రిటిషు వారి రక్షణముకొంద నుండుటకు పరాసువారు అంగీక రించిరి. ఈ సంగతులు ఈజిప్టులో పుకటింపబడినవి. అల జాండా)రాను పోర్టునెందులలోను ఫిరంగులు జేయబడినవి.

పరాసు సేనలు.

ఫ్రాన్సు తెలిజయును యుద్ధరంగములలో రాము ముందుకు పోవుచుంటిమని పరాసువారు తెలియజేసిరి

పోలండు యుద్ధము

పోలండులో జరుగుచున్న యుద్ధముగురించి, యథాంధ్ర సైనిక సమాచారములు తెలియబడెను. కన్యలూని యెడమ యెడమ జర్మనులు ముందుకు వెళ్లవండ నిరోధింపబడిరి కాని యవ్వనము తమ సేనాభ్యుదాములనుమారుకొనవలసివచ్చినది.

ఫూర్వాల్ పటాలముయొక్క ధైర్యము

నవంబరు 23, 24 తేదీలందు జరిగిన యుద్ధములో కడ పటి సారి శత్రువులకు తాకుపని ముప్పదిగొమ్మదక ఘూర్వా లు సుమన్యములోని ఒకటవ పటాలము వారికి నియమింపబడి నది. వారు చాల ధుయ్యకాలుగన. టిహోహాలు గలవారు నకుటచే వూర్కొ నెగినది. మాస్కోదీనందున్న పార్వ్యువా గపు కందకము:లోనుండి శత్రువులను దాడుటకారంభించిరి. 300 గలవారు పొడుగున మధ్య వధ్యను అడ్డములతో కూడి యున్న ఒకకందకముల కరుసన ఫూర్వాలు పటాలమువారు జరుగదమగ పట్టుకొనవలసి యుండెను. గాధాంధకారముగ నుండుటచే నాపనిమరింత దుస్సాధ్యమున, చిక్కిననున్నది.

శ్రీ హొంజ ప్రభువుగారికి శ్రేణులించిన యావద

దీర్ఘ దిశంబరు 19:—శ్రీవారికి మరల నింతలోనే మతి యొక యావద తెటస్థించినందుల కిచటి ప్రజలందరును చాల ముఖించుచున్నారు. భార్యావిదాగవంత ప్రదీక్షలయియున్న శ్రీవారికి మరల నివృత్తు పురశోకముగూడ కటస్థించినది. శ్రీ వారి పుత్రులగు హానరబిలు ఈ. సి. హోడిండిగారు 15 వ మాస్సాగుల పటాలమున లెప్పెనెంటుగా నుండెరు. రెండు కలల క్రితము ప్రాచ్యయుద్ధరంగమున వీరి శౌర్యాప్రతేకమునకు మెచ్చి వీరిగిడి. యెఫ్. ఓ. టునవి వ్యవధిసె. ఆ యుద్ధ ముందు శత్రువుల ముగ్ధిరంగిలని రెండు చేతులగుండెను

ఇతర భాగములగుండెను గూడ పిరంగిగుండ్లు దూసికొని పోయినది. వీరి కాన్యోము కుంగగలని మొదట కచ్చెర్య ముగనే యూహింపబడినదిగాని ఇటీవలివార్తలు కొంచెము భీతిదములు గా నుండెను. నిన్నటి లోబాన నీపుత్రత్వము పుణ్యలోకమున కేగెను. క్రిస్తసు పండుగలను ఛేదాదూను లో జరుపుటకు కేడు ధిల్లీ నుండి శ్రీ వారు వెల్లుటకు టకు : శ్వయంచుకొనిరి గానిఇంతలో నింత వచ్చుటచే నాదో రాటులన్నియున మారిపోవునని నోచుచున్నది.

ప్రజల సానుభూతి.

బాంబయి దిశంబరు 21:—రాజప్రతినిధిగారి కుమారుడు చనిపోయినందునకు ప్రజలసానుభూతిని వెల్లడించు చున్నారు. రాజప్రతినిధిగారికి ప్రముఖులు నెట్టెరిగారికిహాన నీయులగు కర్ ఫిరోజీమ మహతా గార్ కిండి తలచివార్తను పంపించిరి:—ఉదారభావులను బరంజములు అగు హొంజి ప్రభువుగారి పుత్రులను కూకీఖానులును అగు లెప్పెనెంటు హొంజిగారు ఆకాలమృత్యువు నోటబడినందునకు దేదీయలంద రును సంతాపసాగరమున మునిగియున్నారు. బొంబయి గాజ ధాని సంఘసభవారుకూడ దీక్షయులతోకూడచేరి క్రీవాంకి తమహృదయపూర్వకముగ సానుభూతినివెల్లడించుచున్నారు.

హెడాజికి రాకపోకలు.

దీర్ఘ దిశంబరు 20:—ఆనో పదార్థములు పొగ యెడలలో రాకుండుటగలన జెడ్డా మెక్కాలోని యాత్రి కులును ప్రజలను చాల క్రమపడుచున్నారని హెడాజినండి వార్త వచ్చినందున జడ్డాశత్రువుల పట్టణ మే యైన ను తక్కిన శత్రు సా సముల లో పాటుగా చానిన గూడ గణించక జెడ్డాలోను తక్కిన పుణ్యక్షేత్రములలోను నివసించుచున్న యాత్రికులయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు సౌకర్యము కొరకు వారికి కాకలవినట్టుకు భోజనపదార్థముల నచటికి గొనపొవచ్చునని క్రిరాజప్రతినిధిగారు నూచని ననుస రించి క్రిరాజప్రకవర్తిగారికి ప్రభుత్వమునా రాజ్ఞాపించిరి.

Casualties.

Killed.

LONDON, December 20. Capt. Hon. H. L. Bruce, Royal Scots Major C. Percival, Rifle Brigade. Lieut. Rastrie, Northants. Captain A. H. Temple, Suffolk Capt. H. Fisher Manchester, Sec. Lieuts. Howard Irish Regt. and Pirce Gordons, Sec. Lieut. Heaney, Lancasters.

Russian Communique.

LONDON, December 20. PETROGRAD.—A Communique says that on the left bank of the Vistula along the front of the rivers Bzura and Rafka a series of fights occurred yesterday which at certain points assumed a serious character. Two German companies crossing Bzura over a half burnt bridge were immediately attacked and lost prisoners and machine guns.

In the region of Przemsyl the Austrians made a sortie in considerable strength but failed lamentably and were caught on the flank and routed.

A French Bulletin.

LONDON, December 20. The Sultan Hussain has telegraphed to the King his gratitude for His Majesty's friendly message. He is happy to be able to count in his task on his Majesty's goodwill and the assistance of His Majesty's Government.

LONDON, December 20. PARIS.—The evening communique yesterday said there is no change on the whole front.

Oberdank Commemoration.

Rome:—Five hundred meetings were held throughout Italy yesterday in commemoration of Oberdank who was hanged in December 1882 for conspiring against the life of the Emperor Francis Joseph. The police had had a difficult task in restraining people in some places and suppressing demonstrations which everywhere had an Anti-Austrian character. The meeting in Rome was addressed by Deputy Signor Colajanni who attacked Austria and Germany for their crimes against civilisation. Other speakers were Ricciotti and Garibaldi who urged the formation of a Committee to enrol Volunteers. An Italo-Rumanian League has been formed in Rome to strengthen the bonds uniting the two countries.

Territorials Entertained.

RANGOON, December 21. The 4th Shropshire Territorials were entertained last evening by the Hon'ble I. U. Htoon Myat and U Po Tha at Dalhousie Park. There was a large attendance from the Burmese and other communities. Men came down at four and remained till darkness set in then they were marched to barracks after a good evening entertainment

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTER'S AGENCY.)

The most sorrowful news for India in to-day's telegrams from the central theatre of war is the news of the death of Lieutenant the Hon. E. C. Hurdingle of the 15th Hussars our most popular Viceroy's gallant son who, but recently two months ago, was decorated with the Distinguished Service Order by His Majesty Our Emperor. The fighting at the central theatre is as usual proceeding and the latest telegram received contains a notable achievement by our Indian troops who advanced a hundred metres to the North-west of La Bassée. Russian reports of the Eastern theatre are also encouraging. The British Government has made arrangements to send ships laden with foodstuffs for the inhabitants of Mecca and Jeddah to the latter place though it is an enemy port out of consideration for the sufferings of the inhabitants and pilgrims at those places.

GREAT BRITAIN.

Wholesale Destruction by Shells. Correspondents' Accounts.

LONDON, December 19.
Correspondents touring the bombarded town are astounded at the wholesale destruction. The Germans apparently varied their fire over the widest possible area. Even an earthquake would not cause such ruin. Residential quarters in Hartlepool are chiefly damaged. The shopping quarter is hardly touched. Work is now proceeding in the workshops and docks as usual and train service is normal.

Casualties Among Women and Children.

The only public inconvenience is partial stoppage of gas. Latest information from Scarborough says that women and children figure largely in the casualties of the three towns.

Lord Kitchener on People's Demeanour.

General Plummer inspecting the troops at Hartlepool, read a letter from Earl Kitchener commending their calmness and the absence of panic among the civilians.

American Opinion on the Raid.

American newspapers say that the result of the raid will stiffen John Bull. The attempt to frighten the English by the possibility of raids is ludicrous seeing that Great Britain and France command the sea as never before.

Alleged Sinking of British Destroyers.

The Press Bureau has no information regarding the alleged sinking of two British destroyers.

THE INDIAN TROOPS. Comforts Reach The Ranks.

The Troops' Gratitude.

LONDON, December 20.
Sir James Willocks has written to Sir John Hewett expressing the gratitude of the Indian soldiers for the comforts sent through the Fund. He assures all concerned in this labour of love that their efforts are more than recognised and appreciated by all ranks. Every thing received was promptly distributed.

THE "EMDEN".

AMSTERDAM, December 19.
A German Official telegram states that a British collier picked up the "Emden's" landing party on board the schooner.

The British Ambassador in Paris.

LONDON, December 20.
It is officially stated that Sir Francis Bertie the British Ambassador in Paris has consented to the prolongation of his appointment which should terminate at the end of this year.

The Steamer "Tritonia" Strikes a Mine.

LONDON, December 20.
The Admiralty announces that the steamer "Tritonia" struck a mine on the North Irish Coast on the 19th December. She is believed to have foundered. Her crew were landed.

The Cambridge University. Confers Degree on Chinese Ex-Minister.

LONDON, December 19.
Cambridge has conferred the degree of Honorary Doctor of Laws on the Chinese Ex-Minister Yuklin.

FRANCE.

French Communiqué. Further Progress Made.

PARIS, December 19.
This afternoon's Communiqué says:—"Yesterday in Belgium we organised the ground gained on the preceding day south of Dixmude and pushed our line southward of Kortkerinn. Our advance southward of Ypres continues in marshy difficult ground.

We progressed between the Lys and Somme in the region of Notre Dame-De-Consolation southward of L. Bassée advancing over a kilometre in the last two days.

We also progressed in the direction of Carency and Saint Laurent despite the liveliest counter-attacks. The positions we have gained have been maintained.

We advanced on the night of 17th instant and on the following day in the region of Albert under a most violent fire and reached the barbed wire defences of the enemy's second line.

North of Malincourt we have been obliged to abandon a trench captured which was set on fire by grenades. Several German trenches have been captured in the regions of Mametz and Lihons. Three violent counter-attacks were repulsed.

There have been artillery duels along the Aisne and in Champagne the enemy's Artillery showing greater activity. We blew up in Bois-De-La-Grurie a German sap. Near Saint Hubert the enemy by a lively attack succeeded in making a slight progress.

It is confirmed that our Artillery on the heights of the Meuse directed by aviators demolished two heavy batteries and damaged a third Battery.

There is nothing to report from the Merial to the Vosges. The enemy indulged in heavy rifle firing in the Vosges, but did not attack."

Paris Communiqué.

LONDON, December 20.
PARIS.—The following addition is made to the last night's Communiqué. The British in the direction of Neuve Chapelle lost some trenches taken yesterday. The Indians advanced hundred metres towards Richebourg-la-Voue which is to the north-west of La-Bassée.

This afternoon's Communiqué says, between Lys and Sea we gained some ground on the front of Nieupoort-Saint Georges. The enemy is reinforcing his defences southward of Ypres, but there have been artillery engagements and slight progress by us. The Allies from Lys to Oise took possession of a part of the German first line trenches along the front Richebourg-La-Voue Givenchy-Lez-La-Bassée.

We re-captured a trench near Mariecourt to the South east of Albert. Germans made three exceedingly violent counter-attacks attempting to recapture the trenches but were repulsed.

The superiority of our artillery from Oise to Argonne showed, itself by interruption of the enemy's fire, destruction of quickfiring, shelters, observation posts, and dispersal of hostile concentration. We repelled three attacks at Bors-De-La-Grurie two on Fontaine Madame and another on Saint Hubert.

RUSSIA.

The Battle in Poland.

Fighting Developing.

On the Bzura.

PETROGRAD, December 19.
A Communiqué indicates that the fighting on the Bzura begins to develop.

"We have repelled several German attacks. There have been only outpost affairs in other districts. On the left bank of the Vistula we captured a thousand prisoners.

Siege of Przemyśl.

A strong force from Przemyśl garrison is trying to fight its way out. We are fighting here under favourable conditions."

Steamers Sunk. By Allies' Cruiser.

PETROGRAD, December 19.
The Commander of the cruiser "Askold" has arrived at Port Said. He reports that he captured the German steamer "Haifa" and sank two Turkish steamers off Beirut during a patrol of the Turkish coast.

Russian Moslems. Congress for Relief of Wounded.

PETROGRAD, December 19.
A Congress of Russian Moslem associations has opened for the purpose of discussing measures for the relief of the wounded.

BELGIUM.

German Column Annihilated.

PARIS, December 20.
Last night's Communiqué said:—"In Berlinghem them region of Steerstrate a German attack was repulsed. We progressed appreciably in the vicinity of Kortkerinn."

TELEGRAMS.

The enemy showed some activity towards Thiepval and Lihons but a German column was surprised and literally annihilated.

Violent Fighting.

Proceeding on the Coast.

AMSTERDAM, December 19.
The "Telegraaf" states that violent fighting continues on the Yser, the Artillery from the fleet is playing havoc in the German ranks. Rumours of the relief of Ostend and Roulers are untrue but the Allies have gained ground near Nicuport.

TURKEY.

Sinking of the "Messudiyeh." Loss of Life.

ATHENS, December 19.
A hundred including some German officers were lost in the sinking of the "Messudiyeh."

The Financial Situation. Growing Desperate.

SOFIA, December 19.
The latest advices from Constantinople show that the financial situation is becoming worse.

The only remedy Government have on view is to issue five million pounds of paper money without possessing the equivalent gold. They have also forced the currency of German paper money.

Military requisitions continue. Shops have been emptied irrespective of the nationality of the owners.

EGYPT.

Lord Cromer on the Situation. The Effect of the New Arrangement.

LONDON, December 19.
Lord Cromer in a letter to the "Times" says that all that the decision of the Government does is to sever the connection between Turkey and Egypt. This is an un-mixed good. It must not be assumed that the payment of tribute will necessarily cease. The whole is hypothesized to the payment of the Turkish debt.

Press Opinions.

The "Daily Chronicle".

The "Daily Chronicle" says that it is not possible to place the whole administration of Egypt for the first time on a straightforward, intelligible, commonsense basis.

The "Times".

The "Times" says that the Protectorate is purely a practical administrative step and not annexation. Government have acted wisely in limiting their action to the narrowest possible limits. The brightest feature of the Egyptian situation has been the steadfast adherence of the Ministry to the British cause together with the admirable demeanour of the priesthood and the composure of the populace.

The "Daily Telegraph".

The "Daily Telegraph" says that Egypt could have no better fate than to follow the noble example of the Indian Feudatory States.

"The Paris Temps".

The "Temps" says:—"The definite liberation of Egypt will appeal to the inhabitants of Lebanon and Syria to foreshadow their deliverance from Ottoman subjection. The new Sovereign will henceforth be called upon to play a considerable part in the world of Islam."

Sultan's Procession in Cairo.

CAIRO.—The Sultan driving through the streets to the Abdur Palace was joyously acclaimed by the populace. There was an imposing military display. People also enthusiastically cheered the officials. The Town was decorated with flags. The route to the Palace was lined with the British and Egyptian troops behind whom stood dense cheering crowds. The Sultan was in full uniform with the ribbon of the Bath. He was escorted by the British and Egyptian Cavalry and arrived at the Palace amid the acclamations of the crowd filling the enormous square. Salutes were then fired the Sultan proceeded to the reception room where he received the Acting High Commissioner Mr. Milne Cheetham, General Maxwell, Princes and Ulemas. Crowds of provincials arrived in Cairo to witness the ceremony which was impressive.

Egypt's New Commissioner.

DELHI, December 19.
Sir Henry McMahon, who has been appointed High Commissioner of Egypt, proceeded Home last summer on leave after presiding at the negotiations at Simla in connection with Tibet. Sir Henry McMahon's promotion will be a loss to the Government of India, but there is no doubt that the Home Government have made a good appointment in selecting him for Egypt.

ITALY.

Extension of the Italian Moratorium.

LONDON, December 19.
ROME.—The Italian Moratorium has been extended in a very restricted form to the 31st March 1915. It will cease completely on the 18th April.

TELEGRAMS.

GERMANY.

German Casualties.

The Last Four Lists.

AMSTERDAM, December 19.
The German casualties in the last four lists amount to 23,000. The Germans admit a loss of 30,000 on the Yser.

Situation in Berlin.

The Growing Gloom of the People.

LONDON, December 19.
The Correspondent of the "Evening News" who has just returned from Berlin says that he finds a different tone there. Berlin is growing duller daily fearing an air raid.

The Germans still belied in final victory but are getting tired of the length of the war.

The defeat off the Falkland Islands has caused great gloom. It was known in Berlin last Sunday.

The German Press.

Increasing Irritation with America.

LONDON, December 19.
The German Press displays an increasing irritation at the failure of the campaign to secure American sympathy. Articles attacking America appear with increasing frequency sarcastically alluding to American Puritanism and narrow-mindedness. The Correspondent of the "Frankfurter Zeitung" urges that the Germans should take no pains to win American sympathy since the American press and peoples will have nothing to do with them.

HOLLAND.

Compulsory Service Bill.

LONDON, December 19.
The Dutch Government is introducing a bill for universal compulsory service.

SWEDEN.

The Scandinavian Kings' Meeting.
Perfect Understanding Reached.

STOCKHOLM, December 19.
It is officially stated that the meeting of the sovereigns at Malmö has not only consolidated the existing relations of the three kingdoms but has enabled an agreement on special questions. The Nations also agreed to continue the co-operation thus happily inaugurated. Fresh meetings will be arranged when necessary.

Further Details.

STOCKHOLM, December 19.
The King of Sweden in his speech at the Conference dwelt on the unanimous desire of the three kingdoms to preserve their neutrality and on the value of co-operation to guard their common interests. King Håkon and King Christian replied testifying their sincere joy at the initiative of King Gustav. They hoped that the Conference would have happy results for the three peoples.
The Conference terminated yesterday evening.

AUSTRIA.

Austrian Communique.

Austrian Advance Checked.

AMSTERDAM, December 19.
It is officially stated in Vienna that "Our forces which advanced beyond the line of Krosno Lakiozyu again met with stubborn resistance. Violent fighting is also proceeding on Lower Dunajets. The Russian rear guard made dogged stand on the western bank of the river." The telegram likewise mentions a sortie from Przemyśl and adds that the garrison returned to the fortress.

THE COLONIES.

The South African Rebellion.

Rebel Court-Martialled.

PRETORIA, December 19.
A Special Court Martial has tried the first rebel and sentenced him to two years' imprisonment.

Trial of South African Rebels.

LONDON, December 20.
PRETORIA.—The Rebel leader Captain Fourie was court-martialled yesterday and shot down to-day. His brother Lieut. Fourie's death sentence was commuted to five years imprisonment. Capt. Fourie maintained a defiant attitude throughout but took responsibility for leading his young brother astray. Both of them were officers in the defence force.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

Lieut. Hardinge's Death.

Sympathy for the Viceroy.

DELHI, December 19.
Very great sympathy is felt here for H. E. the Viceroy who has again suffered a bereavement this time in the

TELEGRAMS.

death of his gallant son, Lieutenant the Hon'ble E. C. Hardinge, 15th Hussars, who was shot through both arms, besides being otherwise wounded by machine gun fire in the fighting in France some two months ago, in which he won the D. S. O. It was hoped confidently at first that recovery would take place but the news which has been coming through of him for some time past has been less favourable and the end came yesterday. H. E. the Viceroy was to have left Delhi to-day to spend Christmas at Dehra Dun, but all plans will now, no doubt, be put off.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 20.
The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated the 19th December:—

Egyptian Affairs.

The Press Bureau announce that in view of the action of Abbas Hilmi lately Khedive of Egypt who adhered to the King's enemies His Majesty's Government deposed him from Khedive and offered it with the title of Sultan of Egypt to Prince Hussein Kamel the eldest living Prince of the family of Mehmet Ali. The Acting High Commissioner writing to him states that the Government possess ample evidence to prove that ever since the outbreak of the war the late Khedive definitely has thrown in his lot with the King's enemies. From this fact and from the hostile action of Turkey it results that the rights the over Egyptian Executive of the Sultan or the late Khedive have been forfeited to His Majesty whose Government has already accepted the responsibility for the defence of Egypt during the war and regard themselves the trustees of the inhabitants. The relation between the new Sultan's Government, and Foreign Representatives will be conducted through His Majesty's Representative at Cairo. The revision of capitulations will be postponed until the end of the present war. In consonance with the traditions of the British policy His Majesty's Government while working through and in closest association with the constitutional Egyptian Authorities aimed at securing individual liberty, promoting education, developing the natural resources and associating the governed in the task of Government. His Majesty's Government remain faithful to such policy and are convinced that a clearer definition of Great Britain's position will accelerate the progress towards Self-Government. The religious convictions of all Egyptian subjects will be scrupulously respected and in declaring Egypt free from the duty of obedience to those who have usurped political power at Constantinople the Government are animated by no hostility of the Khalifate. Egypt's past history shows the loyalty of the Egyptian Moslems to the Khalifate independent of the political bonds between Egypt and Constantinople.

French Recognition.

The French Government have formally recognised the British protectorate. The proclamation was placarded throughout Egypt and a salute of 101 guns was fired at Alexandria and Port Said.

French Progress.

The French report more steady progress in the West. There is no precise information regarding Poland. The German movement on the left bank of the Vistula was checked but the Russians were obliged to modify the disposition of certain armies for all concerned.

Communication from a Responsible Source.

The following from a responsible source has been communicated to the Viceroy by the Secretary of State:—

39th Garhwalis Heroism.

In the fighting on the 23rd and 24th November it fell to the 39th Garhwal Rifles, 1st Battalion, to make a final assault which owing to its well considered and gallant character was entirely successful. The attack proceeded from the trenches on the flank which had remained in our possession and the Garhwalis task was to capture successfully a section of the trenches divided by traverses along 300 yards of the line. The operation was difficult and complicated by intense darkness. With dashing courage and initiative two young British Officers of the Royal Engineers and the well-known frontier force Regiment respectively, with a few Afrides of this Regiment preceded the Garhwalis against the first section and by throwing bombs across the traverses cleared the way for the head of the 39th Garhwal Rifles 1st Battalion, the first Company of which soon cleared half a dozen sections but was then at a standstill owing to a block being caused by the number of prisoners. The 2nd Company brought round from the rear jumped into the trenches beyond and forced successively the remaining dozen traverses. Naik Darwan Singh Neg led repeated furious attacks in spite of the flanking fire from the German front, being the first with his bayonet in the narrow trench, or climbing traverse to the fire when he could not find out a way round. He was wounded by bomb when three traverses remained to be captured and again before the capture of the last two but continued in the forefront of attack till the last traverse was taken and did not report wounds till they were observed by the Company Commander when ranks fell in the next morning.

Rs 25,000 a Year for War.

DELHI, December 19.
H. H. the Maharajah of Datia, his Sirdars, Officials and other people of the State have generously offered an annual donation of Rs. 25,000 towards the expenses of war. The offer has been gratefully accepted by H. E. the Viceroy.

The Hedjaz Traffic.

DELHI, December 20.
In view of the reports received from the Hedjaz that the inhabitants of Jeddah and Mecca were suffering severely owing to the stoppage of food supplies by sea His Majesty's Government at the instance of His Excellency the Viceroy have agreed in spite of the fact that Jeddah

TELEGRAMS.

is an enemy's port to differentiate between it and other hostile ports and in the interests of the inhabitants and pilgrims at Jeddah and the holy places to allow ships to proceed there with food supplies sufficient for their requirements.

The Board of Agriculture will Not Meet This Winter.

ALLAHABAD, December 20.
No meeting of the Indian Board of Agriculture will be held this winter. The Board will not meet until the winter of 1915-1916.

The Viceroy's Legislative Council.

ALLAHABAD, December 20.
The Viceroy's Legislative Council after the transaction of business before it on the 12th January will probably adjourn until towards the end of February by which time the dates of the presentation of the annual Financial Statement and Budget debate can be fixed. A number of resolutions to be moved in the Council have been received.

CEYLON.

Newspaper Editor Sentenced.

COLOMBO, December 20.
Before a full Court here yesterday the Chief Justice sentenced Armand De-Souza, Editor "Morning Leader" to a month's imprisonment for contempt of Court arising out of libels on a Police Magistrate.

CALCUTTA.

Alleged Trading with the Enemy.

CALCUTTA, December 19.
In the trading case at the Police Court to-day Mr. Sinha for the defence argued that the consignment of mica had been delivered to and paid for by Jaros Cincinnati & Co of America and not by Jaroslow, the Berlin firm, as alleged by the prosecution.

UNITED PROVINCES.

Appointment.

ALLAHABAD December 19.
Mr. J. L. Jaini, M. A., Barrister-at-Law, Advocate of the Allahabad High Court, has been appointed as a Judge of the Indore High Court.

INDIA AND THE WAR.
Government Ordinances.

Question of Consolidation.

ALLAHABAD, December 20.
The ordinary ordinances issued by the Government of India since the war began have only a six months currency. Measures will be taken to make them operative until the end of the war and the best plan would seem to be to embody them in one act of Imperial Legislature.

Post Vedic Studies.

The Chair in Allahabad University.

ALLAHABAD, December 20.
The new Chair of Post Vedic Studies which has been founded in the University of Allahabad was inaugurated on Saturday. The Chancellor, His Honour Sir James Meeson was President, while on his right sat the Vice-Chancellor Dr. Sunderlal and on his left the newly appointed occupant of the Chair Dr. A. Venie, M.A., C.I.E. The ceremony was attended by members of the Senate, among whom were the Lord Bishop of Lucknow, Sir George Knox and the Hon. Mr. Richard Burn, and by students.

GOES ON SPECIAL DUTY.

Judicial Commissioner N. W. F. P.

ALLAHABAD, December 20.
Mr. Dobbs, Judicial Commissioner, North-West Frontier Province, proceeds at once on special duty to Basrah.

All-India Weather.

SIMLA, December 20.
The disturbed conditions in the Bay have developed into a storm, which probably lies this morning about midway between Port Blair and Madras, and is now moving in a north-westerly direction. Rain has commenced in Upper Burma and overhead of the Bay.

FORECAST:—An extension of rainfall along the east coast of the Peninsula.

BOMBAY.

The Viceroy's Bereavement.

BOMBAY, December 21.
The greatest sympathy is expressed with the Viceroy in his tragic bereavement. The Hon'ble Sir Pherozeshah Mehta has sent the following telegram to the Private Secretary to the Viceroy:—The whole country is plunged in deep mourning at the news of the death of the gallant son of their great, noble and beloved Viceroy. The Council of Bombay Presidency Association beg respectfully to join in it with their most heartfelt condolence.

ఆత్మతమమైన మదరాసు పీట్టర్లనులు.

మంచి కట్టుతోను. చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.
 ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్పెక్టరులకు బాగుగా పోకరచ్చును.
 మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కొరిన మాదిరి కంపలమును. ధర రూ. 7-0
 తుక్కి ఎర్ర పట్టుగడ్డ బర్బను, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద
 మనుష్యులకు అనేక రంగులలో జేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8
 మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజూ, నీలము, తెలుపు వగైరా రంగులలో ,, 6-0
 బలమైన తలపాగపెట్టె జపానురంగు వేయబడినది. ,, 1-0
 ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచాజ్జి అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అందు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటీయర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు స్ట్రీట్, మదరాసు
S. ISMAIL & SON,
 Army, Volunteer, and Police Contractor.
 67, Moor Street Madras.

వనోపధి నారాపరిల్లా

ఇది దేహమునందున్న నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ
 పోట్లు, చాతవాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నశి
 నుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురుచ
 శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
 ఒక సీసానుగను వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
 సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా నెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కుమందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారత మధురద్విత్రాగుటకు మందు
 వాగవల్లెలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనస్వాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

చక్కని సువాసనగల పెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమిక్ బహారు (రిజిస్టరు)

ఆటోమిక్ బహారు కుద్దేకంపబడిన ఆత్మరసయోగింపవలయును.
 మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన
 యుండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే
 తయారు చేయబడినది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
 లేదు చేయబడుట మిదగాని, కొటుమిదగాని కొన్ని
 బొట్టులు జీసికొనినయెడల సువాసనలతోగూడిన పూలతోట
 లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన కేయికముల
 పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరసయోగింప వాసన వహింప
 చుటకయి ఆటోమిక్ బహారు ఇచ్చుచు ని మిద్దీరమన్న
 హపుకపర నడుగవలయును. వారితోపున లేచిన మాకురా
 యుడు చిన్న బుడ్డి విలున 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
 1/2 బొమ్మ ఆత్మరసల పెద్దపయిబుడ్డి 1-2-0, ఈయత్మరలో
 మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్డులు డబ్బా 1-8
 0-10-0 ని పి ఖర్చుకొనువాచే భరింపవలయును
 సోలు ఏకెంటు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రాగ్ కంపెనీ, కంపెనీ,
 155, జామా మసీదు, బొంబాయి.
 మదరాసు ఏకెంటు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి,
 నెం 29, వై నాబజారుకోడ్డు, ప్లకరుబజారుసమీపం, మదరాసు.

కళ్యాణ ఘృతము.

ఇది శ్రీలహరికి కల్పవృక్షము శ్రీలు సకలమున
 బహిష్ట కాకుండుట, మయిల సరిగా పోకపోవుట. మేహవ్యా
 ధులు, తలనొప్పి, అశక్తి, సంతానహీనత, మలబద్ధము, కుసుమ
 రొగము, ఋతుకుల, మొదలగు శ్రీలహరిధులను నమృతము
 గా కుదిర్చి సంతానవతులను జేయుటలో అద్వితీయమయినది.
 4 సీసాలు చాలును; సీసా రు 1-4-0 4 సీసాలురు 4-8-0
 భారతీయ చాలామృతం:—ఇది దివ్యలక్ష్మ అమృతతుల్య
 ము ఆశీర్వాదు, గర్భవారము, పురాణాచారము, కృత్యము,
 మొదలగువానిని హరించి మంచి బలము, జీర్ణశక్తిని కలిగించి
 దిద్దలను పులిపిలవలె పెంచును. సీసా రు 0-8-0; 6 సీసాలు
 రు 2-8-0. సుకేశరంజని తలనూనె:—ఇది మిక్కిలి పరిమళము,
 గలిగి పూలవాసనను గుప్పించిట్టు చుండును. వెంట్రుకలను
 చక్కగా పెంచును. మృదుత్వమునిచ్చును. మొదడుతు చల్లది
 సీసా రు 0-8-0; 6 సీసాలురు 2-8-0
 అభ్యంగనతైలము:—దీనితో తలఅంటుకొనినతేక రాసు
 కొనిన, తలనొప్పి, పోర్చుపునొప్పి, కండ్లమంటలు, చుండు,
 మొదలగువానిని హరించి మొదడుతు చల్లదనమునిచ్చి వెంట్రు
 కలను నల్ల పరిచి పెంచును. సువాసనయుగలదు. సీసా రు 0-6-0
 (6 సీసాలు 1-14-0) బొమ్మ సీసా రు 0-2-0. వి.పి. ఖర్చు
 తక్యము. పి. డి. పి. అందుకో. ఆయుర్వేద సమాజం
 హిందూరు. (గుంటూరు జిల్లా)

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు
 ప్రౌఢపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మొదడుతు చలువజేయును.
 కండ్లకు చలువజేయును.
 వెండ్రుకలు పెరుగును.
 వెండ్రుకలు చాలవండును.
 వెండ్రుకలు నునుపుచేయును.
 మనోహరముగా నుండును.
 సువాసన గలిగి యుండును

వేలకు వేలు
 సీసాలు విక్రయము.
 తప్పకకొనుట యుక్తము

ఇది మనోహరము చేయు విశ్వమును, ప్రియము, ఉదోగ
 గనులు మొదలగువానికి సుఖిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.
 అమృతాంజనము డిబ్బా 109, శ్రీరంగోడ్డు, బొంబాయి
 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

సర్వ బేజన్.

ధాతుపుష్టినిగూడు లన్నిటికి తల్లి.
 ఇది సంజీవివంటి ఒక మహాలిక్. ఇదియే మర పూర్వి
 కుల ఆతిరహస్యపు బేజన్. దీని ప్రభావము కనుగొన
 వలయునన్న రాత్రి మనుచోవు సుమమునకు పుచ్చు
 కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దాని ప్రభావముకనపడును. నపుంస
 కత్వము పోగొట్టుటకు ఇంకనుమించినది లేదు. జనశ్రేణియ
 దుర్బినియోగము చేత మూత్రవ్యాధులకు సంభవించెడి
 అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో దాజునంటిని. రక్తమును
 శుభ్రపరచి నరములకు పుష్కల్యము చేసామునకు బలమును
 కాలితయు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట
 వాతము చేయుటలో సంజీవివంటి “సర్వబేజన్.” ఇది
 శ్రీలు, పురుషులు, బాలుగు కృష్ణులు అంగీయ నుపయో
 గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల ముగిసి నశించి మిగుల
 బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును;
 వెల టిన్న 1-8 2-0-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
 ప్రొఫెసర్ డి యన్ నాయుడు,
 (18-5-11) కలయుగచిమ.
 16, కృష్ణపు మొదలిపిడి, తిరువల్లి క్వి. జి, మదరాసు.

బహు వేగముగాను సులభముగాను
 పోవునటువంటి బలమైన సైక్లు. 59 చూ
 వాయలనుండి అమృతమును. క్యాటలాగు
 కావలసిన వారికి పంపబడును.

వాట్సన్ అండు కంపెనీ,
 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0
 మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము
 లాపుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్ప
 డును. ఇదిపైత్యకోశపు మందలవలన (Torpil liver,
 గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక
 చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహి
 శ్శమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములం
 దును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువా
 డిన మూలశంకరొగము తగ్గలదు.
 అమృతాంజనము డిబ్బా 109, శ్రీరంగోడ్డు, బొంబాయి
 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

హిందూదేవైశ్వర్య చరిత్రము.

శ్రీరమేశ చరిత్రకర్తగారి యొకచరిత్ర కిది తొలకెను
 సంగ్రహము. హిందూదేశ వారీశ్వర్యశక్తికి గారణము లిందు
 గనవచ్చును. ప్రతిరొ-కి అణాలు. ర. శ్రీరంగరాజవిజయము:—
 రసవంతమైన చక్ర తనవల. శ్రీకృష్ణ దేవరాయని సంతతిలో
 గడపటివాడు దీనికిధానాయకుడు ప్రతి రొ-కి అణాలు. ర.
 తపాలు కేటు. వలయువారు “యస్. వి. రంగాచార్యులు.
 88 వరదామిత్రియప్పకొప్పి, చెన్నపురి.” అనివ్రాయవలెను.

ప్రపంచ చరిత్ర.

రెండు సంవత్సరములు వెలువడినది.
 ఇంకొన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా
 భాషలో తెలిపవలయులతో కథలవలె వర్ణితమగును.
 చందాపద్ధతి విత్తరమునకు (రెమార్కు 600
 పుటలు) 6 సంవత్సరములు, చందా రు. 2-0-0
 (పాస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవ
 త్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును
 కలయువారు:—
 గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.,
 చింతాడికేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.

స్పెన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.
 ఇది ఎలిమెంటరీ స్పాల్స్ లో ఒకటిమొదలు అయిదవ
 గ్రాండ్స్ వరకు చదువు బాలరకును, ఉపాధ్యాయులకును,
 టింగునింగు టీచర్లకును మిక్కిలి యుపయోగమైనది. ఇందు
 కను చతుర్ముఖములు, త్రిభుజములు, సమాంతర చతుర్ముఖము
 లు, విషమ చతుర్ముఖములు, విషమకోణ సమచతుర్ముఖములు,
 శీలభుజములు, వీనియొక్క వైకల్యములను కనుగొనుట,
 ఖామి కొలత మొదలైనవి, మొదలెక్కలు అభ్యాసములను
 ావు. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేనలేదు.
 ప్రతి ఉపాధ్యాయునికదన తప్పక యుండవలెను.
 దీనివెల ఎనిమిది అణాలు.
 ఒకడెవను పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కమీషను ఇచ్చు
 యును. భాగవత చంపు-పద్ధతిగా ప్రవేశము వెల రు. 0-8-0
 అయిదువారలు ఈక్రింది అడ్రసునకు రాసి తెప్పించుకొనవలెను
 కరా జొగియ్య టీచర్,
 బోర్డు హైస్కూల్, అలూపురం.
 గోదావరి జిల్లా.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరము

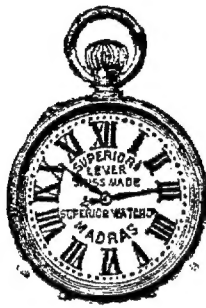
ముఖ్యముగా పిల్లలకు
మొదలగు పిల్లలకు
గొప్పమును. దీనివల్ల
ముఖ దంతముల ప్ర
విచిత్రములు. సో
టియగ్రాము లేక
యూనును. పండ్ల
ముత్యముల వలె
తెల్లగా నుండును.

అనేకులనల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ
సామాన్యముగా వాడుటకు దగియున్నది.

అన్ని వ్యాజనము కి పో. 10కి, ఫ్లోరోకాఫ్. బొంబాయి
అన్ని వ్యాజనము కి పో. 6.7 తంబు పెట్టిపిడి, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యూయలువాచ్.
కొలుసుతో సహా ధర రూ. 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము దయమీద
మాకంపెని పేరు ఎట్టవిసిరా
లో ముద్రింపబడి యుండును.
ఇది చూచుట కందమై తలచిన
మును, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు
దోమునగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెముత లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కించి యుండును. సీను నుండి

మాత్రే తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కుచు.
ఒకరోక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వేలముంచి
లిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును ఇదివలె
కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూచుడు. మా పట్టణమున
న నేకులు కొని సంతసింపిరిన, వేటుమాట లెందుకు?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం. 167, మద్రాస్

విశోదకరమును విసుగుపట్టించ నిదియునగు

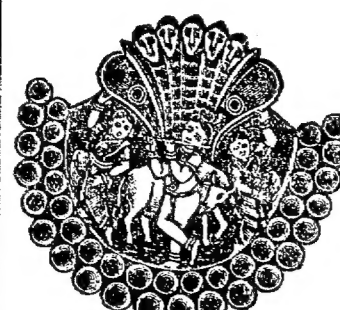
తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక సురేంద్రనగరము: ఇందు శ్రీల మనోహ
ర్యము చాటబడినది. రూ. 1 0 0
యశోధర: ఇం కొకయాదుని తన మగని పెండ్లి యనురాగ
మునకై పడరాని పాట్లుపడి యున్న తిమ్మికి దేవును 0-12-0
మనోరమ: మగడు తలకే గాత్రమునొద్ద జిక్కుకొన త:
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును 0-10-0
జగదేకరంధ: అన్నకై పడరాని పాట్లుపడి యున్న తిమ్మికి
దేవు సామర్థ్యవలన కథ ... .. అ. 0-10-0
సహోదరవాంఛ: తమ్మునకు బుకెలేక కలహించినను
అన్న సహింసనలయ ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
లతలారాబాటమున కోర్కెనికోడండ్రపలాపము.-
ఆత్మల వ్యవహారము వాదించు విధములగునది. అ. 0-2-0
కలహము: కల్లెక్ బుక్ డిపో,
6, వెంకటేశ ప్రెస్, సామకాదు పేట, మద్రాస్.
ఇదియొకటి యితర నవలలు కథలు పంపిణీనను పంపును.

జాతక సర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిష శాస్త్ర విషయమై ఆశాలగోపాలము
మంధముగా తెలుసుకొనుటకై చూచేముద్రించించి
ప్రకటించబడినది. దీనివలన జాతకాదుల విషయ
ములు మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.
గ్రంథము ధర్మసంహితములమీద సుందరముగా
వర్ణన చేయబడినది. ప్రతి 1-కి రూ. 2-0-0 అ. పోస్ట్
జోనువాచే చరణమునది. వి.పి.గా పంపించబడును.
అందుచేత— (15-11-4)
మద్రాస్ లో 22వ లై వెంకటేశోపాలరావు
రావు కమిటీవల్ల పురం యెట్టిమిటానూరు ఆఫీసు
మాడబడు. కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

22-వ న్నెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర
1 1/2 సవరము యెత్తు
వెల రూ. 30-8-0.

మతియు వివిధములగు బంగారునగలు, కండ్లనగలు, రాట్లు
చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈకొండ పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద
దొరకును. కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగా పంపబడును.
నదరక్ ఇండియా జూవలరీ మ్యూనుఫాక్చరీంగు కంపెనీ, బా
487, టంక సాలపేడి, సామకాదు పేట, మద్రాసు

The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madra

మంచితరుణము.

కలపవర్తకులకును, యిండ్లుసరంచి అనగా బల్ల
కూర్పుచేయించుకొను వారికిని.
పాలవంచ సంస్థానము వారి రాజ మండ్రముకాంకలప
డిపోలో నిలవయున్న బందారు, మొగజేప నునకలు (4, గజ
ములుపాడవుగలిగి బల్లలు కోయించుకొనుటకు అనుకూలము
గాను గుండ్రగాను ఉన్నవి) 1915 సంవత్సరము జనవరి నెల
లో నిలవనకున వదలివేయగల తలంపుతో మిగుల సరసముగా
యియ్యబడును గనుకవలయు వారలు వచ్చికోనుక్కొన గోరు
చున్నాను.
N. B. ఈ రెండు జాతుల కర్ర దర్వాజా, విటికి
కమ్మలకున్న తలుపు బల్లలు, కిటికీ బల్లలు మొదలగు వాటికి
సహజతరముగా నుపయోగించబడు చున్నవి.

దంటులక్ష్మీకాంతం.
డిపో ఏజంటు రాజమండ్రి.

పోస్టేజీ నహ ఉచితము.

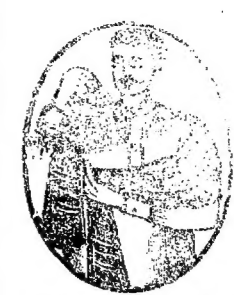
వీరవర్మరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసాల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
జాగు సేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.
తెద్యకాశ్రమినికోరక గోవిందజి,
ఆతంక నిగ్రహ కౌషధాలయము,
22, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పాకెట్ లివర్ వాచ్.
దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి రూ. 2-14-0 అ మాత్రమే.
6 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బలమైన తీవ్ర
వనితో లేక శాశ్వతమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిత్తు
డే మాత్రముగా వచ్చి యున్నది.
కొంచెమైనను వ్యత్యాసములేకుం
డా సరియైన కాలక్రమము చూ
పించు వాచి యిదియే, నిగు
గుండర్లునది. దీని 6 బహుమ
తులవివరము: (1) శాశ్వతమైన
తీవ్రగుడ్డ, (2) వీరవర్మరాజు అత్త
రు సీసా, (3) సర్వాకారమైన
కొంగువేలు, (4) గడియారపు గా
లును, (5) వివిధమైన స్ట్రీప్స్ బల్లు
(6) నిక్కబుయ్యకాదు కంపాకు
కాచునీ తువ్వకమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుదు.
లి. లక్ష్మీ. వెంకటేశోపాలరావు ఆఫీసు
నెం. 7, కోపు వెంకటాచలయ్యర్ నందు, మద్రాస్.

మంచిమయము! వేనవేలు ఖచ్చపడినవి!! మన దొరుకవు!!!
ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆత్మలారాబాటము
కోర్కెని కోడండ్రపలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము.
మేలైన జపాక వట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కచ్చపడినందు
వల్లతం భరణు లోపించియున్నాము
వాదములారా! కృపగానమున్న
వాకరికితయొప్పుగల తేలైనతపన
పట్టుపంచలు పంపగదినముల అను
దముకోరకు తెప్పించి విక్రయించినక
పోగా మిగతకొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చ
అతువచ్చు, రోజా, మేనున్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫ
నీయమైనవి, త్వరపడు.
రీక్షమారనిడివిన్ని 2 1/2 మూర వడబల్లుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... .. -0-40
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.
టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలిపిడి, తిరునల్లికేణి, మద్రాస్.

చదువతగిన ప్రకటన.
కానల్ల, సరస్వతీ, నులోచన చక్రతలం రూ. 0-5-0
కలభాషిణి - చంద్రలేఖ నవల 1-కి ,, 0-8-0
మద్రాసునవ్యము 1-కి రూ. 0-12-0; వీశ ,, 8-8-0
పాతకాల పుస్తకములు, ఆంధ్రగ్రంథములు దొరకును.
N. V. & Son, 87, రామస్వామి పేడి, మద్రాసు.

వైద్యవాయువుల సంహరించునది.
లవంగామృత మొక్కటియే.
ఇది కడుపు వుబ్బరము, కడుపునొప్పి, ప్రక్కనొప్పి,
రొమ్మునొప్పి, పులితేపులు, మలబంధము, కడుపు దొంచుట,
దోతు, ప్రేగులనుట, ఆరుచి, మందాగ్ని, వీనిని గుదిర్చి
ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును. తేనియెడల
ఖరీదు త్రిప్పి పంపగలము. ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజీనా 0-8-0
బయటి యూర్లకు 4 అరణాదిగ్గలకు మాదిరిపంపబడును.
“లవంగామృతం” 24, నమ్మార్యుల పేడి, మద్రాస్.

సింహం లాడియానా పాలయంగువ 12 తులముల డబ్బా 1-కి రూ. 1-0-0.

TRADE MARK
P. N. SIMHANA
APURBANA
MADE IN INDIA

వి. యక్. సింహ అండు కంపెని,
26, ఆదియప్పనాథాచారిపేడి, మద్రాస్.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్నిరకముల
కట్టాపులకును మద్రాసు రాజధానిలో అన్ని కంపెనీలకన్న
మాకంపెని గొప్పదియై, నమ్మకమయినదియై నయ్యున్నది.
ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభారతదారు
లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యవ్వకలిగియున్నాము.
సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను
గమనింపుడు.
No 100 (detachable) (కట్టముగల, కట్టము
లేని) 2 బస్సులకు
సహాయకమును,
ఉడు బల్లలంబడుగు
నటి యుద్వోగియు
లకు కడు ముఖ్యము.
టిక్ పెట్టె సహాయక
నెం. 40, 48 రూ. మాత్రముగా తయారుచేయబడినది
నెం. 11 రూ. మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా వెల రూ. 3.
నెం. 200 పాకెట్ స్టాప్ చిన్నదియై చెయ్యి ఇముడు
గలదియు టిక్ పెట్టె సహా వెల రూ. 1-0-0
కే ఎస్. పి. వే. టి. 180/13 బ్రాడ్వే, మద్రాసు,
వర్తకులకు ప్రత్యేకపుధరలు యివ్వబడును.

